

ANLEGGSMASKINEN

NR 4, APRIL 2014 | 55. ÅRGANG

Støtter
kritikk mot
kommuner

68

Nytt
HMS-
verktøy

50

517 000
heste-
krefter

20

Kampanje PC78US-8

HASSELBERG

De 10 første får en
Borag vibrateplate BVP 10/35
med på kjøpet

- Tillegg for roadliner belter
- Begrenset antall

Kampanjepris: 825 000,-

En mm.
Ekstremt gode
Leveringstider

- Klapp KMSD type MK Senter
- Jaktmotor 2100 Motorvakt
- SP 4000 gummibelt
- SP 3000 Just gummibelt
- SP 2000 Indelsbælt
- Solbælt
- Aircondition
- Medtop/CD-spiller
- Bredbåndspumpe
- Solpinner
- Solid Frontblad
- Elastisk motorvakt
- Storlyspall
- Krevier

Livøvevn. 84, postboks 185 Østern, 0510 Oslo, tlf 22 88 72 00, www.hasselberg.no

EN "TRYGG HAVN"

Vi vet at det å finne trygge hvileplasser langs veien er en utfordring og at det er et stort behov for en "trygg havn" for både sjåfør og bil. Vi i Statoil tar dette på alvor og lanserer Truckers Club på Statoil E6 Minnesund. Et helt nytt tilbud med overvåket parkeringsområde med bom og en rekke andre tjenester som setter sjåførens sikkerhet og komfort i sentrum.

Meld deg inn i vår eksklusive Truckers Club og få en rekke fordeler:

- **25% rabatt** på parkering
- **25% rabatt** på dagens meny
- **Fri tilgang** til truckers lounge med Wi-Fi, vaskerom og TV-stue

Medlemskap gir klubbfordeler og tilgang til truckers lounge på Statoil E6 Minnesund, Statoil E6 Berger, Statoil E6 Vestøy og Statoil Åndalsnes.

Les mer på statoil.no/truckersclub

STATOIL **Truckers Club**

YELLOW DAYS

30. mai – 1. juni • Gardermoen Motorpark
Fredag kl 10.00 - 18.00 • Lørdag kl 10.00 - 18.00 • Søndag kl 10.00 - 15.00

Prøvekjøring

Amerikansk auksjon nytt og brukt

Stor maskinparade

Maskinførerkonkurranse

Praktisk demo av Demolition utstyr

WWW.YELLOWDAYS.NO

INNHold

- 8** Nyheter
- 20** VA-folk kritisk til kommunekrav
- 24** VA-hjørnet: Entreprenører utestenges
- 28** 40 tonns hjullaster på Test & Drive
- 32** Investerte i ti komplette tippvogntog
- 36** Prosjekt: Krevende fundamentering i Larvik
- 44** Maskintest: Kato HD513 MRV
- 50** Redningsplass og HMS-tiltak
- 54** Det skjer
- 56** Volvo satser på rivningsbransjen
- 60** Arbeidsgiverdagen
- 65** Vegvesenet presiserer om lastmerking
- 67** Juss: Diesavgift og vederlagsjustering
- 72** Smådumpere og traktorgravere
- 74** Entreprenør arrangerte VA-fagdag
- 81** MEF mener
- 82** MEF-nytt
- 93** Til slutt
- 94** Neste nummer

Abonnement: 11 utgaver pr år. Kun kr 615,-

Bestill hos kundeservice. Tlf 67 11 38 19, epost am@aboservice.no.

ØYEBLIKKET

TESTER:
AS Oscar Sundquist AS har fått en kontrakt som gjør at de må kjøpe inn 8-10 nye topphammer borerigger. Her testes Atlas Copco Smartroc T45 og Sandvik DP 1500 mot hverandre i Sydvaranger gruve.
(FOTO: SVEIN SUNDQUIST)

REDAKTØREN

Nei takk til konkurranse

«Norske kommuner stiller for strenge krav. Utestenger entreprenører!»

At MEF sier det er ingen overraskelse. Organisasjonen er representant for entreprenørene, og har som oppdrag å snakke på medlemmenes vegne. At DiBK sier det samme er mer interessant. Det er også urovekkende.

Ingeniøren i Drammen kommune peker på gjenoppbygging av veien som grunn til å kreve tiltaksklasse 2 på enkelt VA-arbeid. Det kan diskuteres, men det er i alle fall en saklig begrunnelse. Den samme kommunen krever at UE skal ha sentral godkjenning på samme nivå som HE. Det er et tulle krav, Drammen!

Men når sjefen for godkjenningsavdelingen i DiBK sier – generelt – at norske kommuner misforstår systemet og krever tiltaksklasse 2 og 3 «for sikkerhets skyld», da har det gått for langt. Ved å kreve sentral godkjenning i høyere tiltaksklasse enn nødvendig utestenger man entreprenører som kunne gjort en utmerket jobb i kommunen. Jeg trodde kommunene sliter med dårlig økonomi. Men her tar norske kommuner seg råd til å takke nei til arbeidsvillige entreprenører som kan konkurrere om gravejobber kommunene må få gjort. Det er dyrt.

Vegdirektør Terje Moe Gustavsen har ved en lang rekke anledninger gitt uttrykk for dyp bekymring om ulykkestallene i entreprenørdriften for Statens Vegvesen. Spesielt blant underentreprenører (UE). Han og NK Lars Hauer har brukt mye taletid på å forsterke HMS-fokuset. Det har Park & Anlegg AS lyttet til, og laget et godt synlig HMS-tiltak. Det er et initiativ vi applauderer. Vi håper vegdirektøren gjør det samme.

Jørn Söderholm
jos@mef.no

Utgiver:
Maskinentreprenørenes Forbund

Redaksjon:
Pb. 505, Sentrum,
0105 Oslo
Fred. Olsens gate 3,
0152 Oslo
Tlf. 22 40 29 00/
anleggsmaskinen@mef.no

I redaksjonen:
Ansv. redaktør
Jørn Söderholm
Tlf 22 40 29 19
Mob 41 65 52 20
jos@mef.no

Journalist
Runar F. Daler
Tlf 22 40 29 22
Mob 48 24 64 12
rd@mef.no

Siri Ulvin
Merete Raabe Frantsen

Annonser:
A2Media AS
Camilla Sparby
Tlf 47 70 73 38
camilla@a2media.no

Bjørnulf Lie
Tlf 97 16 65 07
bjornulf@a2media.no

Abonnement:
DB Partner AS
am@aboservice.no
Postboks 163, 1319
Bekkestua
Konto: 1602.55.93417
Kr 615 pr år (11 utg)

Design og trykk:
GRØSET™

ISSN 0003-3715
55. årgang

Jubel i Kirkenes

Sykehustomt til 40 millioner og 6-9 års storkontrakt på uttak av 140 millioner tonn stein i Sydvaranger Gruve. Det har vært en god mars måned for 55 mann store AS Oscar Sundquist.

Av Jørn Söderholm – jos@mef.no

KIRKENES: 19. mars signerte daglig leder Svein Sundquist en kontrakt på grunnarbeider på det som skal bli nytt sykehus for Øst-Finnmark. En snau uke senere kom det en pressemelding fra sprengstofferleverandøren Orica Norway:

«Sydvaranger (Northern Iron Ltd) og Orica Norway AS har undertegnet en samarbeidsavtale der Orica skal levere «Rock on Ground» i Sydvaranger.

Orica Norway AS har valgt AS Oscar Sundquist fra Kirkenes som samarbeidspartner i prosjektet.

Sydvaranger Gruve AS og Orica Norway AS har undertegnet en 6-årig avtale for levering av «Rock on Ground» for Sydvarangers gruvedrift. Denne omfattende avtalen innebærer at Orica i samarbeid med Sundquist skal levere produkter og tjenester for uttak av nærmere 140 millioner tonn utsprenget malm og gråberg i løpet av en 6-årsperiode for dagbruddet. Dette vil omfatte planlegging, boring, ladning og sprengning.»

Gleder

– Det er ikke hver dag sånt skjer, konstaterer Svein Sundquist.

Han gleder seg sammen med resten av den 55 mann store bedriften over kontrakter som merkes. Sykehuskontrakten er på 40 millioner kroner, eks mva. Verdien av samarbeidskontrakten med Orica er litt mer diffus, men ligger «i området» 50-75 millioner kroner pr år i 6-9 år. Gruvejobben er desidert størst, både i verdi og i oppgaver og utfordringer. Men ikke nødvendigvis den som vekker størst entusiasme internt.

– Sykehusjobben er midt i vår gate. Den er kort og heftig. Den kan vi gyve løs på med eksisterende kapasitet og minst mulig endringer. Gruvejobben krever en del strukturelle tiltak og en god del ansettelser. Her er utfordringene og oppgavene størst, sier Sundquist.

Ressurser

Bedriften skal sammen med Orica bygge opp en organisasjon på ca 40 personer. 25

LEDERE: Daglig leder Svein Sundquist til venstre og anleggsleder Emil Dæhlin. (FOTO: SUNDQUIST)

av disse er innenfor Sundquists oppgaver. Samarbeidskontrakten tar over tar over arbeid som selskapet som eier Sydvaranger Gruve i dag gjør med egne ansatte.

– En del av disse håper vi å få med over. Vi har en del egne ressurser, og vi må ansette en del. Deltakelse i dette samarbeidsprosjektet gir oss en mulighet til å bygge videre på det gode grunnlaget vi allerede har innenfor anleggsutførelse og bergarbeider. De siste årene har vi

satset mye på oppbygging av kompetanse og kapasitet innenfor bergfaget, sier Svein Sundquist.

Det må også anskaffes en del nytt utstyr. 8-10 nye borerigger utgjør hovedpunktet på handlelista. Det skal bores med 5,5 tommer topphammer-rigg, og vurderingene sto da dette ble skrevet mellom Atlas Copcos nye Smartroc T45 og Sandvik DP 1500. ■

ARBEIDSMØTE: F.v. Europasjef Jeff Court i Orica, forretningsutvikler Narve Lid i Orica Norge, Svein Sundquist, Emil Dæhlin og blast engineer Tim Hunt i Orica Norge.

Forhandler sikteutstyr

UTSTYR: REMU OY har inngått forhandleravtale med Magne Gitmark & Co AS. Med forhandleravtalen som ble undertegnet i januar vil Magne Gitmark & Co representere hele REMUs produktspekter i Norge. Avtalen omfatter salg av REMU Sikte-skuffer, Combi sikteverk samt Big Float gravemaskinpontonger for våtmarksopdrag. Gitmark skal også ta seg av service, delesalg og annen oppfølging.

REMU er en finsk produsent av sikteutstyr og amfibiske gravemaskiner. Magne Gitmark & Co er en norsk importør og grossist av maskiner for kommunal- og avfallstekniske oppgaver, med salg i hele Norge.

Rask separering

UTSTYR: Dette er siste nytt i Atlas Copcos utvalg av hydraulisk verktøy. Hydro Magnet skal gjøre det raskere og mer effektivt å separere verdifullt jern og stål fra betongmasser i forbindelse med gjenvinning. Monteres på eksisterende verktøy, uten behov for elektrisk kabel. Lastekapasitet 280 til 7 500 kilo.

Norgeodesi AS

Spectra planlaser komplett

LL 100, helautomatisk planlaser. Komplet i koffert med laser-mottaker, stativ og nivellerstang.

Alt i en koffert!

KAMPANJE
5.950,-

Spectra en fallslaser

GL 412, 1 falls laser m/fjernkontroll og mottaker m/mm avlesning.

13.950,-

Spectra alt i en laser

UL 633, universal Laser - for alt: Eks.: plan, 2 faller, grøfte-, interior-, vertikal-, lodd-laser. Inkl. fj.kontroll og mottaker m/mm avlesning.

23.900,-

GPS Entreprenørpakken

Brukervennlig og med beste

GPS-GNSS teknologi

Spectra Precision® er letteste nettverks GNSS rover med cm presisjon - helt kabelfri. Nå med mulighet for å koble til PC geo radio

For bl.a.:

- Innmåling av traseer/ledningsdata
- Utsetting av punkter, (veil)linjer, plandata
- Terrengprofilering og volumberegning

KAMPANJE
79.900,-

Veil. pris 120.000,- eks. mva.

Måleboken T41 m/ Survey Pro® programmet på norsk og støtter norske formater og koordinatsystemer. Cpos (eller andre nettverksløsninger) kommer i tillegg.

Alle priser er eks. mva.

Sjekk ut vår nye og moderne nettside!

Norgeodesi AS

Hovedkantort

Bingeløysen 155 - 157

Postboks 91,

1313 Vøyenengen

Tlf: 67 15 37 80

Faks: 67 15 37 99

Avd.: Bergen Linjens 20, 5132 Nyborg

Tlf: 66 63 87 40 Faks: 66 63 87 41

Avd.: Trondheim Terminalen 10, 7080 Holstad

Tlf: 72 69 92 80 Faks: 72 69 92 86

Avd.: Sandness Kvernhuset 143B, 4323 Sandness

Tlf: 61 81 16 70 Faks: 61 81 16 76

NORMAN OLSEN MARKEN AS
spesialiserer Spectra laser, men også komplett pakke, som Norgeodesi AS

www.norgeodesi.no

Viktig dom i Høyesterett

To LO-medlemmer med avslag på søknader om dagpenger under permittering har fått behandlet saken sin for Høyesterett.

NAVs praksisendring i 2011 med strengere regler for tildeling av dagpenger vært høyaktuell for ansatte i MEFs medlemsbedrifter.

To ansatte ved en trykkeribedrift ble permittert på grunn av oppdragsmangel. NAV avsto arbeidstakernes søknad om dagpenger, til tross for at permitteringen var lovlig etter hovedavtalen. NAV begrunnet med at det var forhold arbeidsgiver kunne påvirke, og at markedsmessige forhold ikke kunne karakteriseres som uventet. Dermed var

ikke dagpengeforskriftens vilkår oppfylt.

Arbeidstakerne anket avgjørelsen både til Trygderetten og Lagmannsretten, men fikk ikke medhold i noen av instansene. Både Trygderetten og Lagmannsretten fulgte NAVs begrunnelse, viste til at permitteringen ikke var uforutsigbare og sa at formålet med dagpengeordningen ikke er å kompensere for «vanlig markedsrisiko».

Høyesterett var ikke enig med underinstansene, og kom frem til at arbeidstaker har rett til dagpenger ved permittering

også når arbeidsmangel er forårsaket av helt ordinære markedssvingninger.

– Dommen viser at NAVs strenge praktisering av permitteringsregulverket ikke har vært i tråd med den nære sammenhengen som er mellom hovedavtalenes regler om permittering og reglene i folketryktdloven om rett til dagpenger under permittering. Utgangspunktet er at dagpenger skal ytes dersom det er enighet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker om at vilkårene for permittering er til stede, sier advokat Thomas Kollerød i MEF. ■

Hederspris for god design

BRANSJE: Øveraasen AS har sammen med designbyrået Eker Design fått Hedersprisen for god design, for snøryddemaskinene i Performance Line-serien. Gjøvik-selskapet har fått en solid internasjonal posisjon innen snørydding på flyplasser.

Nominert til klimapris

BELEGNINGSSTEIN: IBF Betongvarer er nominert til Byggeriets klimapris for sine belegningsprodukter, som bryter ned det farlige NOx-utslippet fra bilesos. Når solens stråler treffer den behandlede steinen, aktiveres det påsprøytede stoffet NOxOFF i overflaten. Behandlingen fanger inn, innkapsler og nedbryter CO2 i luften ved hjelp av sollys, og de nedbrutte partiklene skylles vekk fra belegningen med regnvannet.

Færre skader

LASTEBIL: Over halvparten av lastebilsjåførene i Europa har problemer med smerter i ryggen, nakken og skuldrene, ifølge en undersøkelse utført av Volvo Trucks. Nye Volvo Dynamic Steering gjør det mulig å styre en lastebil med minimal anstrengelse – og reduserer faren for skade for sjåføren. Systemet (leveres på nye FH) reduserer bevegelsene i rattet, som oppstår som følge av ujevnheter i veien, vesentlig. Den gjør styringen enklere og mer behagelig for sjåføren, og den fører også til mindre belastninger på muskler og ledd over tid.

isiflo
SPRINT

VISSTE DU AT...

Isiflo Sprint har metallignende styrkeegenskaper som er spesielt viktig for styrken i gjengepartiet.

- Vi har løsningen

STERK • RASK • SIKKER

WHERE QUALITY COUNTS - CHOOSE YOUR PARTNER WISELY
www.isiflo.no

ANNONSERE I ANLEGGSMASKINEN?

Kontakt annonseavdelingen

- Camilla Sparby. Tlf 47 70 73 38. Epost: camilla@a2media.no
- Bjørnulf Lie. Tlf 97 16 65 07. Epost: bjornulf@a2media.no

Geomatikk

Spør oss - før du graver!

Geomatikk utfører grunnmåling og kartleggingstjenester for mange kommuner, e-værk og andre deler av infrastruktur. Registrer henvendelsene på vår kundeportal - eller kontakt vårt kundesenter - se komplett oversikt på www.grunnmaaling.no

Geomatikk

TJENESTER OG LØSNINGER FOR LEDNINGER I GRUNNEN

- Raskt levering av planer - 3D-grav
- Sikkerhetsmelding - Vei og Vei
- Sammenheng av grunnmåling og kabelplassering
- Dokumentasjon av ledningsnett
- Rådgivning og tilrettelegging av arbeid

ProAdm 5

Markedets kraftigste kalkyleverktøy for anleggskostnader

Avviks- og endringsmeldinger har jeg total kontroll på i ProAdm 5!

Ta kontakt for en demonstrasjon

Citec Ring oss på 40 00 57 65 – citec.no

Komplett posisjonering

DATA: Trenger du geodesi-utstyr, men har ikke lyst til å betale så mye? Da kan Spectra Precision være et alternativ.

- Vi tilbyr to komplette produktlinjer. Trimble for den som ønsker mest mulig utbyggbart system, eller rimeligere Spectra Precision. Det kjente anlegglaser-merket tilbyr nå en komplett linje for posisjonering og landmåling, etter oppkjøp av amerikanske Ashtech, sier Norgeodesi-sjef Joh Einar Solhaug til Anleggsmaskinen.

LNS passerte 1 000 ansatte

BRANSJE: LNS-konsernet har i løpet av vinteren passert 1 000 ansatte.

- Bygd opp stein på stein. Med en egenkapital på rundt en milliard står bedriften fjellstøtt, sier administrerende direktør Frode Nilsen i LNS til Byggeindustrien.

Konsernet består av 16 selskaper. Entreprenørselskapet LNS er størst med 500 ansatte, med 250 ansatte i Rana Gruber på andreplass.

Krever bedre sikkerhet

HMS: Norsk Arbeidsmandsforbund mener innleie svekker sikkerhet. Tillitsvalgte fra 17 entreprenører trekker fram økende bruk av innleid arbeidskraft som et stort HMS-problem.

- Mens myndighetene utarbeider grundige plan- og reguleringsprosesser, som gjerne strekker seg over flere år på et veiprosjekt, er tiden entreprenøren har for å ferdigstille anleggsarbeidet ofte svært knapp. Vi er i den siste tiden blitt utsatt for et stadig økende press, blant annet for å utføre mye nattarbeid. Dette samsvarer ikke med et forsvarlig arbeidsmiljø, sier det i en uttalelse.

Forbundsstyret i Norsk Arbeidsmandsforbund slutter seg til uttalen.

Nedbemanner

ØSTFOLD: Veidekke Entreprenør nedbemanner i Østfold. Inntil 22 årsverk blant både ledelse og håndverkere skal kuttes. Årsaken er liten aktivitet og manglende lønnsomhet over en lengre periode.

NYTT OM NAVN

Implenia Norge AS

Implenia Norge satser på BIM, og har ansatt **Mark-Felix Rettberg** for å være med på å styrke Implenias kompetanse innen BIM. Rettberg er utdannet Diplom-Bauingenieur fra Karlsruhe i Tyskland. Han har jobbet med BIM i mer enn åtte år, sist som leder for PEABs BIM-utvikling i Norge. Satsingen på BIM (BygningsinformasjonsModellering) er koordinert med det sveitsiske morselskapet, som også styrker sin kompetanse innen feltet.

- Med BIM anvendes virtuelle anleggsmodeller som grunnlag både i anbuds-, planleggings- og produksjonsfasen. Implenia forventer på sikt å oppnå gevinster som bedre kommunikasjon, bedre forståelse og bedre planlegging for alle aktører på anlegget, sier Implenia Norge i en pressemelding.

TESS AS

Jan Dyre-Hansen (54) er ansatt som direktør for innovasjon og teknologi i TESS as. Han kommer fra jobb med tilsvarende lederoppgaver i Trelleborg Offshore as. Der var han i 11 år. Før det var han 22 år i TESS.

Grundfos

Mads Nipper (48) er ansatt som konsernsjef i Grundfos. Han er utdannet innen business administration, og kommer fra stillingen som NK i Lego.

Holger's AS

Alf Reidar Fjeld er ansatt som administrerende direktør i Holger's AS og Bolest i Varberg AB. Han har tidligere vært direktør i Ulstein Industrier, Peterson Moss samt Torp Lufthavn. Holger's AS leverer gravemaskinskuffer og utstyr til verksted og industri.

Bulder AS

Frode Bondevik (43) er ansatt som selger av maskiner og utstyr i indre Sogn. Han er fra før verksmester på Bulder Maskin

Leikanger. Der har han jobbet siden han begynte i Mesta verksted som lærling i 1990.

Narve Læret (48) er ansatt som selger av maskiner og utstyr i Vestfold, Telemark, Agder

og Sør-Rogaland. Han bor i Horten, og har i over 20 år jobbet med salg og ledelse innen industri. Han er en veteran i kampsport, med VM-gull i Tameshiwari (knusing) og 14 Guinness verdensrekorder.

VISSTE DU AT...

Med Isiflo sitt nye grenrør er jobben med trykkavløp blitt mye enklere. Stikk inn røret, og du er ferdig!

- Vi har løsningen

Dimensjon	NRF nr.
32 x 32 x 32	kommer
40 x 32 x 40	2569711
40 x 40 x 40	2569712
50 x 40 x 50	2569713
50 x 50 x 50	2569714
63 x 40 x 63	2569715
63 x 50 x 63	2569716

WHERE QUALITY COUNTS - CHOOSE YOUR PARTNER WISELY
www.isiflo.no

ABONNERE PÅ ANLEGGSMASKINEN?

Kontakt kundeservice

Tlf 67 11 38 19. Epost: am@aboservice.no
Det koster bare 615 kroner pr år/11 utgaver.

**E10
E14
E26
E50**

BOBCAT GIVES YOU MORE.

Kampanjerente fra 1,7%*

E50	419.000,-
E26	299.000,-
E14	199.000,-
E10	159.000,-

*Spesial finansiering 3 år og nullrenter 15% finansiering

Bobcat

Ta kontakt med din selger!

Trøndelag og Finnmark: Trine Skjolden - Tlf 975 81 220
Nordland: Asle Bjørklund - Tlf 971 48 164
Nord- og Sør-Trøndelag: Egil Koen - Tlf 978 94 932
Møre og Romsdal: Per Solli - Tlf 975 90 096
Hordaland, Sogn og Fjordane: Geir Henning Myrland - Tlf 917 72 259
Rogaland: Kåre Martin Jørgensen - Tlf 924 13 944
Rogaland Sør: Eldar Undheim - Tlf 918 07 450

Buskaland, Vestfold og Telemark: Mågne Røedrud - Tlf 482 71 980
Akershus og Hedmark: Einar Fjellhaug - Tlf 46 6 66 670
Oslo og Østfold: Jan Martin Utgård - Tlf 902 08 085
Oppland: Jon Boye Løn - Tlf 913 60 000
SALGSJEF: Paul H. Endresen - Tlf 904 19 111
PRODUKTSJEF: Tor Anders Hegnes - Tlf 920 65 223

Enkeltpartier av anleggsmaskiner fra:

ROSENDAL MASKIN

www.rosendalmaskin.no

Fortsatt økende bygge- og anleggsaktivitet

Det er også omsetningsvekst i bygg og anlegg.

Den største veksten hadde byggebransjen, med 1,5 prosent, mens anleggsnæringen hadde 0,5 prosent stigning. Den samlede produksjonen i 4. kvartal var 9,5 prosent høyere enn i 4. kvartal året før. I anleggsbransjen var økningen 8,9 prosent sammenlignet med 4. kvartal i 2012. Det tilsvarende

tallet for byggebransjen var 9,6 prosent. Ser vi på hele året, steg bygge- og anleggsproduksjonen 6,4 prosent fra 2012 til 2013.

Vestfold øker mest

Omsetningen i bygge- og anleggsvirksomheten var på 72 milliarder kroner i 5. termin 2013. Det tilsvarer en økning på 10,5 prosent sammenlignet med samme periode i fjor.

Omsetningen i anleggsvirksomheten

gikk opp 17,7 prosent, mens spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet hadde en vekst på 9,8 prosent.

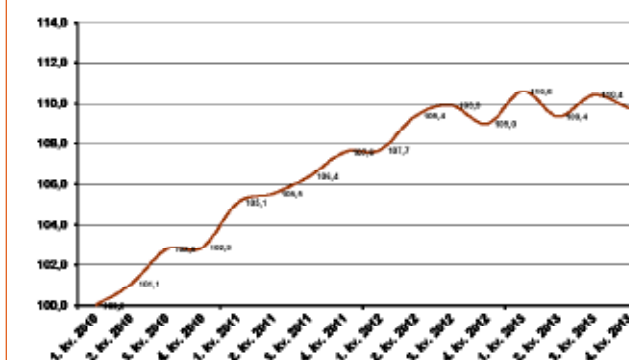
På fylkesnivå var det bygge- og anleggsbedriftene i Vestfold som hadde den største omsetningsveksten i 5. termin 2013, med 15,4 prosent, etterfulgt av Oslo med 14,0 prosent.

All omsetning i denne sammenheng er eksklusive merverdiavgift.

Kilde: SSB

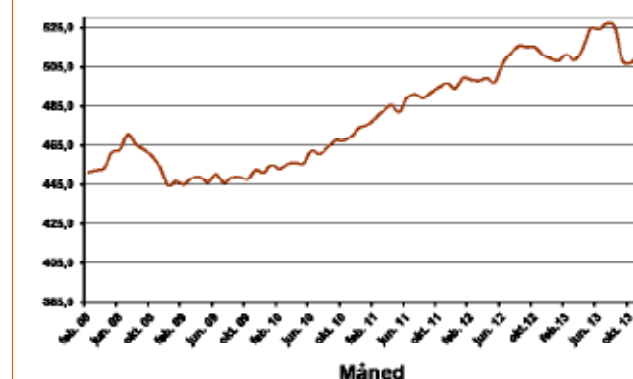
Skogsmaskinindeksen

Har du spørsmål, ta kontakt med MEF v/sjeføkonom Stein Gunnes, stein.gunnes@mef.no, tlf. 22 40 20 25. Kilde: NTNU

Anleggsmaskinindeksen

Indeksen omfatter kostnader vedrørende avskrivning, renter, reparasjon, vedlikehold og drift inklusiv førerlønn. Kilde: NTNU

Din grossist på Vann og Avløp

Ahlsell Norge AS har 50 avdelinger rundt i Norge og er totalleverandør på VA.

Vi har stor kompetanse innen spesialavdelinger som Havbruk, VA-prosjekt, Vannkraft, Geopro, Verktøy og Elektro. Avdelingene har lang erfaring med produkter og løsninger innen sitt fagområde.
ahlsell.no

ahlsell
gjør det enkelt å være byggherre

Scandia Maskin
binder+co

Scandia Maskin AS
Sveinveien 87b
N-3039 Drammen
post@scandiamaskin.no

Norge
Tel (+47) 32 21 0050
Sverige
Tel (+46) 0766-277 881

Scandia Maskin
www.scandiamaskin.no

Største veikontrakt signert

Vegdirektøren tok første spadestikket på Eiganestunnelen. JV Bilfinger Stangeland er i gang på Norges største veikontrakt, verdt 2,02 milliarder.

Av Jørn Söderholm – jos@mef.no

STAVANGER: 1. april ble kontrakten på E39 Eiganestunnelen signert. Det er den største veikontrakten her til lands noen gang, med en verdi på 2,02 milliarder eks mva.

Vegdirektør Terje Moe Gustavsen signerte kontrakten med arbeidsfellesskapet JV Bilfinger Stangeland, bestående av tyske Bilfinger Construction GmbH og Stavanger-entreprenøren Stangeland Maskin AS.

– Vi er stolte av at en lokal entreprenør får være med på dette store og viktige prosjektet. Vi gleder oss til samarbeidet, og til å komme i gang med prosjektet, sier markedssjef Tore Voster i Stangeland Maskin.

90-tallet

Sist Stangeland Maskin AS deltok i et større arbeidsfellesskap var på begynnelsen av 90-tallet. Da bygde de underjordiske tunneler i Rennfast-forbindelsen, mellom Stavanger og Rennesøy i et samarbeid mellom Stangeland, Kruse Smith og Bertelsen & Garpestad AS.

– Hva gjør bedriften for å forberede et så omfattende prosjekt i arbeidsfellesskap?

– Vi var godt forberedt før anbudet kom ut. Hadde brukt flere måneder før anbudet kom ut til å bli kjent med hverandre, og sette opp en samarbeidsavtale. Bemanningsplaner og andre detaljer er trygt forankret i organisasjonen. Vi er forberedt. Vi har investert i utstyr og ansatt folk. Nå står vi bare og spinner for å få lov til å begynne. Vi gleder oss til de neste 4-5 årene, sier Voster.

Allerede i begynnelsen av april startet Stangeland Maskin med fysiske arbeider og klargjøring. Det blir tre travle måneder for selskapet, før drivingen av tunnelen starter rett før ferien.

Bilfinger Construction skal gjøre tunnelsprengningen og alle betongkonstruksjoner. Stangeland Maskin skal gjøre alt annet. Stangelands arbeider er beregnet til 40 prosent av kontraktssummen på drøyt to milliarder, mens resterende 60 prosent er til Bilfingers del. Et felles ANS-selskap er under etablering. All fakturering i prosjektet skal gå gjennom dette. ■

FAKTA

EIGANES-TUNNELEN

- 5 km firefeltsvei
- 3,7 av disse er tunnel med to løp under Stavanger, fra Våland kolonihage til Tasta
- Ca 1 km av Hundvåg-tunnelen, samt et omfattende system av av- og påkjøringsramper
- 1 km vei, 4 rundkjøringer, 170 meter miljøkulvert og 1 km sykkelvei.
- Klar til åpning i 2019

SAMARBEID: Bilfinger Construction og Stangeland Maskin har stiftet ett eget selskap for å utføre prosjektet Eiganestunnelen. Fra venstre Sverre Nergaard, Tore Voster og Olav Stangeland i Stangeland Maskin, Martin Förder, Anders Ivansson, Audun Aaland og Ola Kvammen i Bilfinger Construction. (FOTO: KARI SYNØVE VIGRE)

Forbedret asfaltbalje

LASTEBIL: Nor Slep AS har forbedret sin populære asfaltbalje. De nye, rustfrie sidene med kun én gjennomgående profil forenkler rengjøringen. Konstruksjonen har blitt hele 250 kg lettere. Trippelkjerre med den nye asfaltbaljen har en egenvekt på 5 850 kg, inkludert asfaltkapell. Baljen produseres fortsatt i høykvalitets 450 slitestål, slik at man også kan frakte andre lettere masser.

Kommer til Norge

MASKIN: Danske Hydrema, som her til lands er mest kjent for dumpere og traktorgravere, lanserer nå sin nye hjulgraver i Norge. MX-serien består av tre maskiner i vektclassen 14-20 tonn. Alle tre er utstyrt med den samme Cummins steg IIIB-motoren på 162 hk.

Den nye maskinen har Norgespremiere på utstillingen Anlegg 2014 i Haugesund.

Alt i én kontrakt

Utbygging, drift og vedlikehold til én og samme entreprenør.

MO I RANA: E6-prosjektet «Helgeland Nord» mellom Korgen og Bolna er delt opp i 10 delstrekninger. Likevel vil Regjeringen at hele prosjektet skal ut i én kontrakt. Den kontrakten omfatter ikke bare utbygging, men også drift og vedlikehold, i en samlet kontraktsperiode på 15 år.

Strekningen er 125 kilometer lang. Ti delstrekninger på samlet 62 kilometer skal bygges ut, med utvidelse av bredde, utretting av svinger og styrking av bæreevne.

Entreprenøren som får kontrakten vil også få ansvar for drift av E6 på hele strekningen Korgen – Bolna, samt på E12 med sidearmer. Totalt nær 170 kilometer vei.

Utbyggingen skal starte til høsten, med fullføring av siste delstrekning i løpet av 2018.

Det melder Samferdselsdepartementet.

Brendon nr 100

VERKTØY: Inge Dalseth (t.v.) har akkurat levert Brendon varmtvannsvasker nummer 100. Den gikk til Hæhre, som nå har fem av dem. – Rene maskiner er god butikk, sier Frank Ole Sørensen i Hæhre Maskinutleie AS.

(FOTO: LIMACO AS)

Nye kontrakter

FÆRØYENE: LNS skal bygge vei og tunnel på Færøyene. Kontrakten er på drøye 145 millioner. Oppdragsgiver er færøyske Landsverk, som tilsvarende Statens Vegvesen og Statsbygg her hjemme.

NORGE: NJD Maskin AS (datter av Norsk Jernbanedrift) skal etterfylle og fordele pukk på alle norske jernbanestrekninger, unntatt Ofotbanen. Kontrakten er på 20 millioner kroner pr år. Den svenske sporentreprenøren Infranord stiller med togsett for jobben.

OPPLAND / SOGN og FJORDANE: Hæhre Entreprenør er tildelt kontrakt på bygging av E16 på Filefjell, fra Varpe bru til Smedalsosen. Entreprisen omfatter 14 kilometer vei i dagen, samt seks kilometer tunnel. Kontrakten med Statens Vegvesen har en verdi på drøye 857 millioner kroner. Arbeidene starter på våren/forsommeren, og strekningen skal stå ferdig i 2017.

VESTFOLD: Skanska har signert en kontrakt verdt 1 568 000 000 (1,568 milliarder) med Statens Vegvesen, på bygging av firefelts motorvei på E18 fra Bommestad til Sky i Larvik. Med den nye kontrakten bygger Skanska 33,5 km vei og jernbane i Vestfold til en verdi av hele 5,5 milliarder kroner. Godt og vel halvparten av Skanskas totale norske anleggsvirksomhet i 2013 og 2014 foregår i Vestfold.

OSLO: Isachsen Entreprenør Oslo skal bygge om Ring 3 Dag Hammarskjølds vei til lokalvei. Kontrakten omfatter, foruten konvertering av selve veien, riving av bru i Sinsenveien, oppføring av lysregulering og støyskjermer samt oppgradering av fire tilstøtende veier. Den nye firefelts lokalveien skal begge veier ha med seg kollektivfelt, kjørebane med skulder, midtdeler og sykkelfelt. Strekningen er i underkant av 800 meter. Løp hele veien ligger en oljefyllt høyspentkabel, og en høyspentlinje krysser over anleggsområdet.

NARVIK: Skanska har signert kontrakt med LKAB om utbygging av gruveselskapets anlegg i Narvik. Entreprisen omfatter bygging av en ny siktestasjon, flere omlastingspunkt, og en prøvetakerstasjon for prøvetaking av produkter. Totalverdien på ombyggingen er i overkant av 500 millioner kroner, men på grunn av forhandlinger om kontrakt og gjennomføringsmodell vil bare en mindre andel av totalverdien til utbyggingsprosjektet registreres i ordreserveren til Skanska Norge for første kvartal 2014.

MEF oppretter tyveriregister

Tyveri fra anleggsplasser er et kjent problem i bransjen. Hvor omfattende problemet er, håper Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) nå å få svar på ved hjelp av et nytt tyveriregister.

Av Runar F. Daler – rd@mef.no

Både MEF sentralt og organisasjonens ulike regionskontorer mottar fra tid til annen informasjon om tyveri fra anleggsplasser. Det har imidlertid ikke vært noen fast rutine for registrering av disse tilfellene. Før nå. MEFs hovedstyre vedtok nylig at det skal settes i gang et prøveprosjekt med tyveriregistrering som skal vare ut 2014. Målet er å få en samlet oversikt over tyverier hos medlemsbedriftene, som igjen kan brukes overfor myndighetene.

Ikke politiarbeid

Når medlemsbedrifter opplever tyveri, kan de nå melde dette inn til MEF, hvor det registreres og samles i en oversikt. Dette blir dokumentasjon som vi kan bruke i vårt næringspolitiske arbeid, sier Siri Ulvin, informasjonssjef i MEF.

Hvis det viser seg at det er mye av dette, så er det jo et samfunnsproblem som det bør settes sterkere fokus på. Det er imidlertid viktig å understreke at vi ikke skal overta politiets arbeid. Bedriftene må selv sagt fremdeles melde fra til politiet på vanlig måte. Men vi vil nå kunne få en oversikt over tyveriene og en indikasjon på omfanget av problemet.

«Saken er henlagt...»

At det er et betydelig problem, kan styreformann Kjell Arne Aurstad i bedriften K.A. Aurstad AS bekrefte.

På et av våre prosjekter, E16 ved

Filefjell, ble det stjålet for 1,5 millioner kroner på et års tid. Det går mest i diesel og GPS-utstyr, men også graveskuffer og pigghammere. Vi har en formening om at mye av dette er organisert, og at det ofte er østeuropeiske bander som står bak. Likevel opplever vi at lite gjøres fra myndighetenes side. Når vi opplever tyveri, anmelder vi det alltid til politiet. Og en ukes tid senere får vi et brev om at saken er henlagt, sier han oppgitt.

Hvis vi, ved hjelp av et slikt register, klarer å få fram hvor mye som faktisk blir stjålet fra landets anleggsplasser, vil det bli større fokus på det og politiet vil kanskje prioritere det litt høyere. Dersom bedriftene er flinke til å ta dette i bruk, tror jeg vi kommer til å få se en skremmende oversikt over tyverier.

Kan forhindre tyveri

I tillegg til å gi oversikt over tyveriene fra MEF-bedriftenes landet rundt, vil registeret også kunne forhindre bedrifter fra å bli ofre for tyveri. Forutsatt at bedriftene tar ordningen i bruk.

Hvis det registreres flere tyverier fra samme område på kort tid, kan vi varsle den aktuelle regionssjefen, som igjen kan ta det opp med politiet. I tillegg kan vi da varsle samtlige medlemsbedrifter i dette området om å være ekstra på vakt, sier Ulvin.

Men det forutsetter altså at medlemsbedriftene melder fra om tyveri til oss. Vi oppfordrer derfor alle til å ta i bruk denne nye rutinen. ■

«Gapestokk» Slik valgte en transportbedrift å «løse» sitt dieseltveriproblem i fjor. De plasserte det de mente var dieseltwyenes bil på toppen av en container (FOTO: SVANEVIK TRANSPORT OG UTELEIE AS).

MEFs medlemsbedrifter som opplever tyveri

1. Meld fra til politi på vanlig måte.
2. Kontakt MEFs sentralbord på telefon 22 40 29 00 og rapporter tyveriet.

INNKLJØP: F.v. daglig leder Arle Ovin Grødeland i Alfa Safe, Pon-selger Paul Moi og transportansvarlig Leif Malmin i Alfa Safe.

(FOTO: PON EQUIPMENT AS)

Cat-er til leie

UTLEIE: Alfa Safe Utleie på Bryne har vært på storhandel hos Pon Equipments avdeling på Sandnes. Her fikk selger Paul Moi signert en kontrakt ni Cat maskiner: Syv gravemaskiner, fra 1,9 til 16 tonn, en 906 minihjullaster og et 12,5 tonns valsetog.

Alfa Safe er store på lifter, med over 150 enheter i parken.

21 nye til Drammen

UTLEIE: Drammen Maskinutleie har bestilt 21 nye Doosan og Bobcat hjullastere og gravemaskiner fra 5 til 27 tonn av Rosendal Maskin. Når disse er levert har selskapet totalt 36 Doosan og Bobcat maskiner i utleie.

Drammen Maskinutleie ble etablert i 2001, og har de siste årene rettet seg spesielt mot store maskiner. Kundekretsen spenner fra privat utleie til de største riksentreprenørene.

TAKKER: Oddvard Lien fra Drammen Maskinutleie og Magne Reiersrud fra Rosendal Maskin takker hverandre for handelen.

(FOTO: ROSENDAL MASKIN AS)

HITACHI SERIE 5 MASKINER FOKUSERER PÅ:

FØRERKOMFORT, DRIFTSIKKERHET OG LØNNSOMHET

FØRERKOMFORT: Forbedre sjåførens hverdag ved å gi dem en bedre arbeidsplass. Maskinene har fått en større og mer funksjonell førerhytte med et lavere inngang og bedre sikt.

DRIFTSIKKERHET: Maskinene er konstruert for utvilsomt hold og med en prosedyrebasert arbeidsmetode og raske tilkobling av mer tid til å produsere og fjerne ditt utstyr. Tegner du serviceavtale hos oss får du i tillegg utvidet maskingaranntid, noe som gjør hverdagen din som maskinleietryggere og mer forutsigbar.

LØNNSOMHET: Et allerede kjent dieselforbruk på Hitachi-maskiner har med den nye serien blitt enda lavere. Ny og avansert hydraulikk samt et nytt girkjølesystem har ført til lavere dieselforbruk og høyere kapasitet.

NASTA

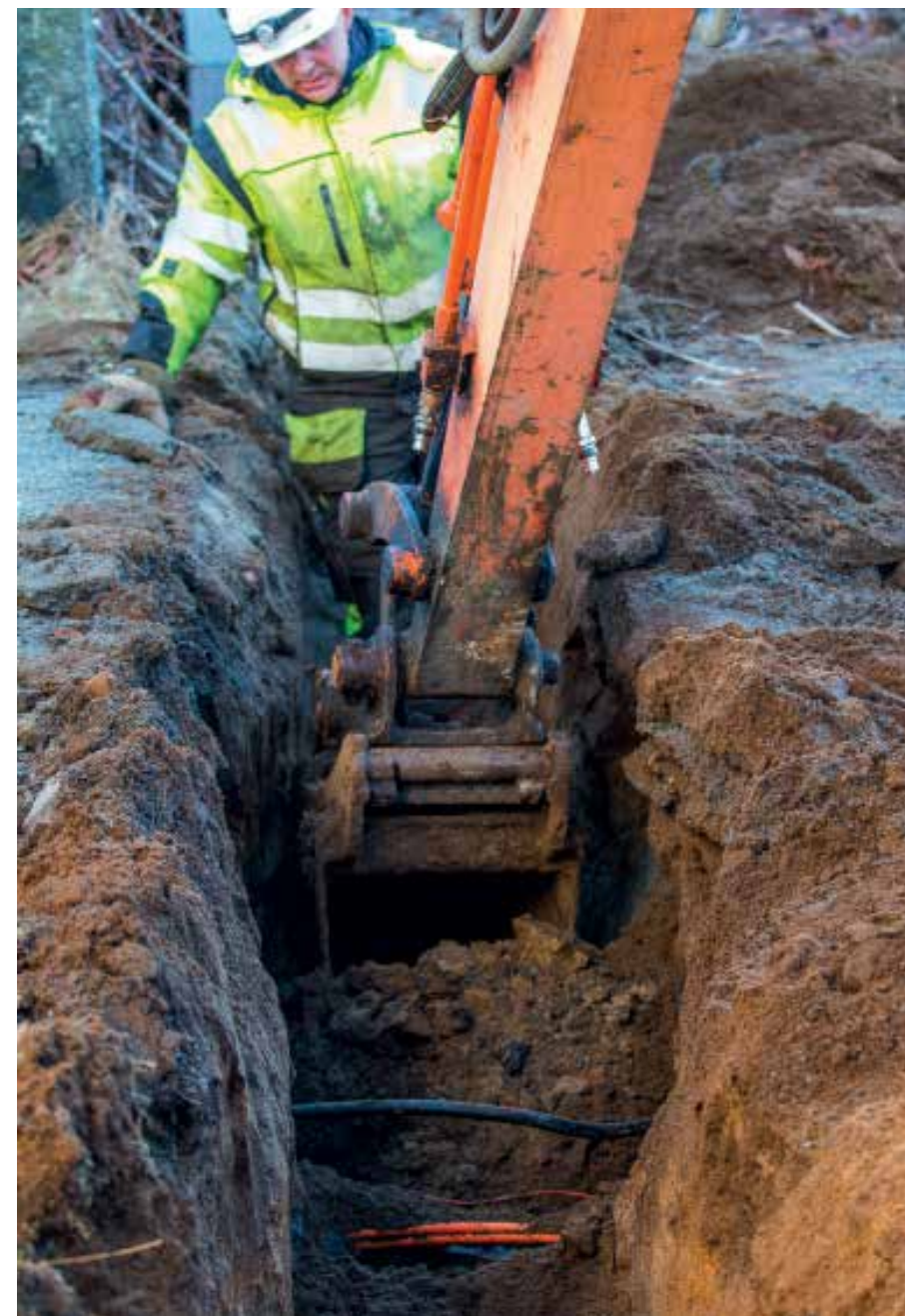
NASTA AS, Rosendalsveien 8, 2300 Lørenskog
Pb. 21 80 Skjoldmoen, 2360 Lørenskog
t: +47 22 12 34 88
f: +47 22 12 34 82, www.nasta.no

Kritisk til kommune-krav

- Stenger entreprenører ute

Det har gått inflasjon i krav til tiltaksklasser. Kommuner krever godkjenning i tiltaksklasse to selv for enkle jobber. – Entreprenører ute-stenges unødige, mener MEFs VA-ressursgruppe. Får støtte fra Direktoratet for Byggkvalitet.

Av Jørn Søderholm – jos@mef.no

KRAV: Kommuner stiller for strenge krav til tiltaksklasse og godkjenning hos entreprenører som skal grave i kommunene. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

«For graving i alle typer kommunale vei- og trafikkarealer samt parkområder kreves sentral godkjenning i tiltaksklasse 2. (...)Eventuelle underentreprenører skal ha samme kvalifikasjoner som hovedentreprenøren.»

Det er et av kravene Drammen kommune stiller i sin graveinstruks. Har man ikke sentral godkjenning i tiltaksklasse 2 får man ikke grave i Drammen, verken som HE eller UE.

Det er en praksis en ressursgruppe for norske entreprenørbedrifter i VA-sektoren mener er for streng. I en kronikk peker de på at norske kommuner stiller så strenge krav at kvalifiserte entreprenørbedrifter unødige utestenges fra arbeider som medfører graving i det kommunale veinettet. Les kronikken på side 24.

Streng

Drammen holdes frem som eksempel på den unødige strenge praksisen. Andre kommuner kommuner som blant andre Oslo og Bærum har tilsvarende krav. Dessuten ser det ut til å være en trend i at også mindre kommuner tar etter ved å innføre tilsvarende krav. Tre mindre kommuner på Østlandet for ros for å nøye seg med krav til sentral godkjenning i tiltaksklasse 1 som generelt krav, og tiltaksklasse 2 kun i spesielle tilfeller.

Ressursgruppen organiseres av MEF, og har representanter fra flere større entreprenører som jobber med VA.

– Vi er enige i at det må stilles minstekrav til kvalifikasjoner hos entreprenører som skal grave i kommunal vei. Men vi er ikke enige med de kommuner som setter høyere krav til kvalifikasjoner enn nødvendig. Disse kommunene utestenger erfarne og dyktige entreprenører fra jobber de har kunnskaper og kvalifikasjoner til å utføre, skriver gruppa. I kronikken hevdes det at MEF avdeling sørøst i lengre tid har forsøkt å få Drammen kommune til å gå med på en nedjustering av kravet om tiltaksklasse 2. Drammen kommune mener «veifaglige vurderinger» er god grunn til å sette tiltaksklasse 2 som minimumskrav.

«Enkeltmedlemmer i MEF var veldig opptatt av «enkefru Hansen», og at det ikke måtte bli så dyrt for kunden.»

Kommunen peker på Byggesaksforskriften som hjemmelsgrunnlag for kravet.

– Er det nødvendig å kreve klasse 2 i alle slags gravearbeider?

– Det viktigste for oss er selve veien, ikke så mye det som ligger under veiens oppbygning. Vi ser at et VA-anlegg klart kan tilfredsstille tiltaksklasse 1. Men kravet til å bygge veien tilbake er mer omfattende og utgjør en større risiko ved feil og mangler for allmennheten. Ved ulike tiltak velger man den tiltaksklasse som i hovedsak gjelder for oppbygging av vei, ikke selve VA-anlegget som ligger lenger ned i grunnen. Det sier kontrollingenør Per Olav Horne i Vei, natur og idrett i Drammen kommune.

Forskjellene

Han mener veiledningen til forskriften tydelig viser forskjellene.

– I veiledningen vil man klart finne hold for at VA-delen av jobben er i tiltaksklasse 1, mens gravingen i veien er å anse som

tiltaksklasse 2. Dimensjoneringen for valg av tiltaksklasse vil da bli i forhold til det som omfatter høyeste klasse, sier han.

Horne stiller seg en smule uforstående til påstanden om at MEF avdeling sørøst skal ha bedt kommunen nedjustere kravet i «lengre tid».

– Dette temaet var diskutert under arbeidet med revideringen av instruksen sist. Tidlig i 2012 signaliserte MEF sine synspunkter om å tillate tiltaksklasse 1. Men i MEFs siste uttalelse i 2013 i forbindelse med evaluering og revisjon var dette kravet ikke opprettholdt eller videreført, sier Horne.

Horne tilbakeviser også at det skal være noen vesentlig forskjell i kravene Drammen kommune stiller, sammenlignet med de kommunene Drammen sammenligner seg med.

Han mener kommunen var imøtekomende overfor entreprenørnæringen da instruksen ble laget.

Enkefru Hansen

– MEF sine medlemmer som var på åpne møter var tydelig på at søknadsprosessen måtte være enkel, forutsigbar og at det

VERSTING: Drammen kommune er en av verstingene, mener en MEF-gruppe i VA-sektoren. Bildet er fra Drammen kommunes VA-lager. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

STÅLTANK

ADR-TANK

SIKKER LAGRING
OG TRANSPORT

**VERA
TANK**

Tlf. 92 41 98 00 | www.veratank.no

ikke skulle ta for lang tid. Enkeltmedlemmer i MEF var veldig opptatt av «enkefru Hansen», og at det ikke måtte bli så dyrt for kunden. Når vi har valgt klasse er det som nevnt basert på det veifaglige, ikke på VA eller andre anlegg i veigrunn. Feil og mangler ved selve veibyggingen som tilsier klasse 2. Skulle man delt opp dette enda mer tror jeg at instruksen ville blitt mer omfattende, med mer detaljerte beskrivelse for å kunne fastsette andre klasser for hver gang. Jeg tror en slik løsning vil gi lenger saksbehandlingstid og dermed også dyrere for kundene, sier han.

Nåværende graveinstruks (2013) i Drammen skal evalueres etter to år.

Her skal kommunen også vurdere kvalifikasjonskravene. Da kan kravet til tiltaksklasse 2 hos underentreprenør stå for fall.

– Umiddelbart peker kravet til underentreprenør seg ut som hovedtema i denne prosessen, sier Per Olav Horne.

De kritiske innvendingene fra Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK, se rammeartikkel) føler han seg ikke truffet av på kommunens vegne. ■

NEI: Kontrollingeniør Per Olav Horne i Drammen kommune er ikke særlig enig med MEF-gruppa. Men han åpner for å redusere krav til godkjenning hos UE. (FOTO: DRAMMENS KOMMUNE)

– Tiltaksklasse må være gjennomtenkt

Kommuner setter av og til gravejobber i en høyere tiltaksklasse enn nødvendig, «for sikkerhets skyld».

– En misforståelse av systemet, sier Steinar Fretheim i Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK).

At kommuner setter gravejobber i en høyere tiltaksklasse enn nødvendig er velkjent for Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK). Men de liker det ikke.

– Vi har registrert at noen kommuner plasserer jobber på høyere tiltaksklassenivå enn de burde vært. Det kommer opp i mange tilfeller. Mange kommuner synes det er vanskelig å vurdere. «Vi setter jobben i tiltaksklasse 2 eller 3, så er vi sikker på at det blir ordentlig gjort», er en vanlig oppfatning. Men det er en misforståelse av systemet. Det er viktig at tiltaksklasseprofilen er gjennomtenkt i forhold til den konkrete oppgavens kompleksitet, sier Steinar Fretheim. Han er leder for godkjen-

ningsavdelingen i direktoratet.

Han understreker at han uttaler seg på generelt grunnlag, uten henvisning til noen konkret kommune. Han mener det her ligger en utfordring til både DiBK og kommunene.

– Vi kan sikkert bli flinkere til å informere. Men de som planlegger jobbene må sette seg grundig inn i regelverket, og tenke gjennom hva som egentlig kreves til det konkrete oppdraget. Det kan også skilles mellom prosjektering og utførelse. Prosjekteringen kan godt være i en høyere tiltaksklasse, mens utførelsen er så enkel at den kan settes i en lavere tiltaksklasse, sier Steinar Fretheim. ■

«Vi setter jobben i tiltaksklasse 2 eller 3, så er vi sikker på at det blir ordentlig gjort», er en vanlig oppfatning.»

GODKJENNING: Steinar Fretheim er leder for godkjenningsavdelingen i Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK). (FOTO: DiBK / BÅRD GUDIM)

– når arkitektur, miljø og naturmaterialer forenes
BETONGPRODUKTER

HELLER
STØTTEMUR
BETONGSKULPTURER
SPEILBASSENG

IBF Norge AB
Vognveien 2072 DAL
Tlf: 98 50 45 55
Fax: 63 95 35 33
post@ibf-norge.no

STRENG: Enkelte kommuner stiller for strenge krav til sentral godkjenning, mener MEFs ressursgruppe VA.
(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

KRITISK: MEFs ressursgruppe VA. F.v. Svein-Erik Løvli i Målselv Maskin & Transport, Jan Hytten i MEF, Martin Kronheim i Fyllingen Maskin AS, Christoffer Bruserud i O.T. Wike AS, Rolf Aafoskaas i Rolf's Graving og Planering AS, Peer-Chr. Nordby i Olimb Rørfornying AS og Finn Bangsund i MEF.

Kronikk

Kommuner utestenger kvalifiserte entreprenører

En del kommuner har graveinstrukser som utestenger kvalifiserte entreprenører fra arbeider som medfører graving i det kommunale veinettet. Mange entreprenører får ikke lov til å utføre enklere arbeider fordi kommuner krever sentral godkjenning i tiltaksklasse 2.

Av Finn Bangsund - anleggsmaskinen@mef.no

Kommunale graveinstrukser stiller minstekrav til kvalifikasjoner hos entreprenører som skal grave i kommunens veinett. Kvalifikasjonskrav er nødvendig for å sikre at kommunens veier og gater ikke blir påført unødige skader eller kvalitetsmessig forringelse ved arbeid i eller nær vei.

Skader som følge av dårlig arbeid kan medføre økte drifts- og vedlikeholdskostnader. Lov om vegar (veglova av 21. juni 1963 nr. 23) gir kommunen adgang til å sette krav til den som søker å få grave i kommunens veinett.

Minstekrav

MEFs ressursgruppen VA er enige i at det må stilles minstekrav til kvalifikasjonene hos entreprenører som skal grave i kommunal vei. Men vi er ikke enige med de kommuner som setter høyere krav til kvalifikasjoner enn hva som er nødvendig. Det har medført den konsekvens at disse kommunene utestenger erfarne og dyktige entreprenører fra jobber de har gode nok fagkunnskaper og kvalifikasjoner til å kunne utføre.

De kommunene det er her er tale om stiller krav om at entreprenøren skal ha sentral godkjenning innen funksjonen

utførelse tiltaksklasse 2. Det betyr at entreprenørbedrifter som har personell med fagbrev innenfor anleggsfagene ikke får lov til å påta seg enklere arbeider som legging av stikkledninger, graving av kabelgrøfter samt enkle reparasjon og vedlikeholdsarbeider. Krav om tiltaksklasse 2 krever at de må ha ansatt personale med minimum teknisk fagskole - linje anleggsteknikk. Dvs. krav til ingeniør. Enda verre blir det at mange av disse kommunene i tillegg også har krav til ingeniørnivå hos underentreprenørene.

At graveinstruksene har krav til fagkunnskap og erfaring som er relevant for den

jobben som skal gjennomføres, er en selv-sagt ting. Men at det stilles krav til ingeniørnivå for en rekke slike arbeider som nevnt er skivebom. Kravet er langt høyere enn hva mange entreprenørbedrifter kan innfri. Vi kan ikke forstå hvorfor en erfaren entreprenør med fagbrev innenfor anleggsfagene ikke er kvalifisert til slike jobber

Uforståelig

Hvorfor dette kravet stilles er for oss uforståelig. Enten skyldes dette lite kunnskap i kommunen om hva fagbrev innenfor anleggsfaget omfatter. Det kan også tenkes at kravet skyldes at kommunen har dårlig erfaringer i enkelte tilfeller hvor entreprenører har gjort dårlig arbeid. Vi forstår at kommune vil sikre god kvalitet på de arbeider som utføres. Men det er en misforståelse å tro at heving av kvalifikasjonskravet opp til ingeniørnivå vil sikre kvaliteten.

Dermed utestenges en rekke anleggsentreprenører fra å gjennomføre enkle anleggsprosjekter. Færre entreprenører vil dermed kunne påta seg og konkurrere om disse jobbene. Dette vil igjen kunne bidra til høyere priser for hvert enkelt oppdrag og dermed høyere kostnader for kommunene. Vi erfarer også at det blir ekstra kostnadskrevende for huseiere som skal foreta utbedringer på vann- og avløpsinfrastrukturen da mindre lokale entreprenører ikke kan utføre denne typen arbeider. Huseierne må dermed gå til de større entreprenørene som kanskje ikke har lokale kunnskaper som det kan være en fordel å ha for å utføre arbeidet.

Nedjustering

Et eksempel er Drammen kommune. Kommunen har i sin graveinstruks et krav om at ved graving i alle typer

kommunale vei- og trafikkarealer samt parkområder, kreves det sentral godkjenning i tiltaksklasse 2 etter plan- og bygningsloven. MEF Sørøst har i lengere tid forsøkt å få Drammen kommune til å gå med på en nedjustering av kravet om tiltaksklasse 2 ved å vise til at en rekke av de arbeidene det er tale om ligger innenfor tiltaksklasse 1.

Drammen kommune har derimot valgt å holde på kravet om tiltaksklasse 2. De viser til at de legger plan- og bygningsloven § 22-5 med tilhørende forskrifter om godkjenning til grunn. Kommunen viser at de ikke vil senke kravet fra tiltaksklasse 2 til 1 da dette ikke er i samsvar med sentralt fastsatte regler.

Sentral godkjenning gis av Direktoratet for byggkvalitet. Godkjenningen er et frivillig hjelpemiddel for bedrifter som søker lokal godkjenning for ansvarsrett

etter plan- og bygningsloven innenfor funksjonene søker, prosjekterende og utførende.

Vi mener at Drammen kommune anvender kravene i plan- og bygningsloven feil. Vi mener også at kravet om tiltaksklasse 2 går langt videre enn hva som følger av de retningslinjer som Direktoratet for byggkvalitet legger til grunn i sin forståelse av nevnte regelverk.

Tilsvarende

Drammen kommune er ikke alene. Andre kommuner som bl.a. Oslo og Bærum har tilsvarende krav som Drammen. Vi ser også en trend i at flere mindre kommuner tar etter ved å ukritisk innføre slike krav. Vi mener at disse kommunene må nedjustere og tilpasse kravene i sine graveinstrukser slik at de står i forhold til den jobben som skal utføres.

Kommunene Frogn, Vestby og Ås har en helt annen tilnærming. I sin felles graveinstruks stiller de krav om sentral godkjenning innen tiltaksklasse 1 og i spesielle tilfeller tiltaksklasse 2. Dette er en langt mer foretrukket måte å

stille krav på. Her er det muligheter for kommunen å tilpasse kravene til hva som kreves av kvalifikasjoner i de enkelte typer arbeider.

Vi oppfordrer kommunepolitikere til å gå dialog med MEF for å få til en tilpasning av de kommunale reglene. Se også reportasje side 20. ■

SmartDok
- Litt smartere, litt enklere!

Med SmartDok har du oversikt!

- 🕒 timer
- 🚧 maskiner
- 🔧 verktøy
- 💣 sprengstoff

- 📋 rodelister/brytelister
- 🚚 varer/massetransport
- 📅 skjema/bilder

www.smartdok.no • salg@smartdok.no • 90 40 33 33

**VESTFOLD
fjellboring**

**Spesialister innen
boring og sprengning**

Tlf: 33489550
Webadresse: www.vestfold-fjellboring.no
Mail: post@vestfold-fjellboring.no

Din hverdag

Våre løsninger

ICON ICP40 3D - maskinstyring

Gir deg mulighet til å jobbe med ferdig prosjekt eller definere prosjekt selv fra maskinen.

Besøk vår stand på MEF sin messe i Høgskund 23. - 25. mai!

Vi kan både bore og maskinstyring. Besøk oss på vår stand i Høgskund og lær mer om våre produkter. Din boring - våre løsninger!

Planlaser Rugby 610

**Enkeltilaser
Rugby 670**

**Totaltilaser
Rugby 680**

scanlaser
MACHINE CONTROL

• when it has to be red

407 23 48 33 33
Borger og bedrifter 23
9000 9000

Test & Drive

Største Hitachi i landet

Nasta har levert sin hittil største hjullaster i Norge. 40-tonneren ble hentet fra Vestlandet til Test&Drive på Gardermoen.

Av Jørn Søderholm - jos@mef.no

STØRST: ZW 370 er den største Hitachi-hjullasteren levert i Norge. Den veier 40 tonn med L5-hjul og Gjerstad skuffe.

(ALLE FOTO: JØRN SØDERHOLM)

GARDERMOEN: Test & Drive ble arrangert for 10. gang i år. Nærmere 1 000 kunder av Scania, Nasta og Volkswagen var innom den digre sandkassa i Veidekkes masseuttak og pukkverk på Hovinmoen for å se og prøve diverse snadder i lastebil, anleggsmaskiner og firehjulstrekkere.

Hjullasteren Hitachi ZW 370 er den største hjullasteren Nasta har levert i Norge. Den ble levert til eieren Fosse Maskin og Transport i Vik i Sogn tidligere i vinter. Vanligvis går den i lastning fra mellomlager på bygging av kraftverk i Matre, men ble hentet over fjellet for å vises fram på Test&Drive. Eier Harald Even Fosse er godt fornøyd med lavt forbruk.

Stor

– Ja, ho e fin på forbruket. Rett over 20 liter. Ho har stor motor, og jobber veldig lett, sier Harald Even Fosse.

370-en veier 40 tonn med L5-hjul og Gjerstad skuffe. Den drives av en Isuzu-motor på 350 hk.

I hjullasterrekka på Hovinmoen hadde Nasta også med seg nye ZW 180-5. Den har en 173 hk Cummins motor, som greier kravene til steg IIIB uten partikkelfilter.

– Vi ser en økende interesse for større maskiner. Mange entreprenører vurderer maskiner som er større enn de har i dag, sier Kjell Sørensen. Han er produksjef for hjullastere i Nasta.

forts.

VEST: Kjell Sørensen har fått låne maskinen fra Fosse Maskin og Transport i Sogn.

I en skråning i grustaket sto en aldri så liten Europa-nyhet: Hitachis nye 20 tonns hybridgraver ZH210LC-5. Europa-lanseeringen av den maskinen foregikk 4. april, og maskinen Nasta hadde fått med seg til Hovinmoen var en av kun tre i Europa. Den kom direkte fra «fotoshoot» og testing i Finland.

Hitachi har lagt seg på en slags mellomting mellom Komatsus elektriske løsning og Caterpillars hydrauliske hybrid.

Kondensator

– Den lader kraft inn i en kondensator ved sving og svingbrems. Kombinasjon av el og hydraulikk gjør at motorturtallet er stabilt. Det betyr for eksempel at tilten kan opprettholdes når maskinen svinger, sier Sjur Wethal.

Han er Nastas selger i Østfold og Follo, og Nastas arrangementsansvarlige for Test & Drive. Totalt hadde de med seg 18 maskiner til Hovinmoen.

Wethal tror ikke valg av hybridmaskin foran konvensjonelt dieseldrevet maskin er der norske entreprenører skal spare mest penger.

– Tomgangskjøring utgjør fortsatt et større sparepotensial. Vi ser kunder med 50-60 prosent tomgangskjøring. I Kina er arbeidskraften billigere og dieselen dyrere. Der selges det mye hybrid. I Norge er fortsatt de ansatte dyrere enn dieselen. Spareeffekten hadde nok vært større om det var en større maskin. I Asia er en 210 ansett som lastemaskin. Her til lands er det en servicemaskin, sier Sjur Wethal. ■

FØRPREMIERE: Hitachis nye 210 hybrid var på Hovinmoen før den ble lansert i Europa.

SKRYTER: – Overraskende bra. Helt likt en vanlig graver, sier maskinfører Kristian Sørhus fra Sveio. Han kjører til vanlig en Hitachi 135 US for T. Halleland AS.

SELGERE: Christian Sleire (t.v.) og Sjur Wethal er selgere i Nasta.

**LANDSDEKKENDE
SALG OG SERVICE AV
ANLEGGSMASKINER
OG UTSTYR**

Les mer på våre nye nettsider
bulder.no
Bulder Maskin tidligere Motorsalg

BULDER. MASKIN

**LETTE LØSNINGER
PÅ TUNGT ARBEID**

NYHET – RT20B

Verdens mest populære tiltrotator

NYHET

Indexator Rototilt Systems har oppgradert tiltrotatoren i segmentet 3–6 tonn. Den gir en smidigere og mer nøyaktig drift samt forbedret driftsøkonomi. Den smartere konstruksjonen gjør også at du kan koble til trykk- og returledning på høyre eller venstre side for å passe til alle maskiner.

indexator.com

TI LIKE: Med ti nyinnkjøpte tippvogntog og nyansatte sjåfører skal Kaare Mortensen Oslo/Akershus AS gjøre det meste av sin egen transport, i stedet for å leie. (FOTO: VOLVO TRUCKS)

FAKTA

LASTEBILENE

Vogntogene følger Volvo Norges standard oppsett på treakslede dumpere:

- Volvo FH 540 6x4
- 540 hk Euro 6 motor
- I-Shift 12 trinns automatisert girkasse
- Parabelfjær foran
- 26 tonns luftfjæret tandem med avlastning
- Volvo Engine Brake (VEB+), retarder og navreduksjon
- Lang hytte med 1 køye
- Luftstyrt VBG 795 hengerfeste
- Påbygg Maur G07 Goldstar 11 kubikk dumperkasse med eksosoppvarmet bunn
- 3-akslet Maur trippelkjerre med samme dumperkasse som på bilen

Lastebil

Arbeid på rekke og rad

«Det er høy standard, men det er det sjåførene forventer i dag»

Øyvind Nicolaysen

Ti komplette tippvogntog levert på én gang. For Volvo var det en stor leveranse. For entreprenøren er det et helt nytt virksomhetsområde.

Av Jørn Söderholm - jos@mef.no

DRAMMEN: Ti splitter nye, kliss like Volvo FH 540 dumpere med identiske trippelkjerre står linet opp utenfor en av hallene på Volvo Truck Center i Kobbevikdalen. Det er et spektakulært syn.

I et møte- og spiserom i andre etasje sitter ti mann og sjefen deres. Først er det lunsj, deretter kurs.

De ti er nyansatte lastebilsjåfører, mens sjefen deres er daglig leder Stein Inge Eriksen i Kaare Mortensen Oslo/Akershus AS.

– Det er sjeldent at vi leverer ti biler på én gang. Og i hvert fall ti biler og hengere som dette, sier salgsansvarlig Øyvind Nicolaysen på Volvo Truck Center Drammen.

Virksomhet

Leveransen markerer også at entreprenørbedriften Kaare Mortensen Oslo/

Akershus AS går inn i en virksomhet som er helt ny for selskapet. Vogntogene skal brukes til massetransport på alle typer anlegg selskapet er inne i. Tidligere har all transport blitt leid, nå skal de ta det meste selv. Transport står for cirka en tredjedel av omsetningen vår, så det er en betydelig strategisk investering for selskapet.

– Vi har hele tiden vurdert det. Men vi har tenkt sånn at enten lar vi det være, eller så tar i såpass at vi greier å ta meste-parten av transporten vår selv. Å ha én bil er bare tull, det hjelper ikke. Så da ble det ti, humrer Stein Inge Eriksen.

– Har dere noe tall på hvor mye dere skal

kjøre med dette utstyret for at det skal lønne seg?

– Det har vi ikke gjort noen kalkyle på. Men hvis vi greier å omsette for halvannen million på hver bil, så bør det gå greit.

– Men her er det mye usikkerhet ute og går. Vet du at det blir sånn?

Tippavgift

– Nei, det vet jeg ikke. Det kommer helt an på hvilke jobber vi får. Vi kan få en jobb der vi har priset å grave ut 10 000 kubikk. Vi har priset det som ren masse, men så viser det seg at massen er forurenset. Da øker tippavgiften med kanskje

ti ganger. Og det går inn i produksjonen på bilen.

– At dere skal drive med lastebiler selv nå, i stedet for å leie inn, hva gjør det med behov og kapasitet på kontoret?

– Ingenting. Der er det ingen forskjell. Det er bare at vi ringer internt i stedet for til ekstern transportør. En av de nye sjåførene har fått ansvaret for å styre bilene, i nært samarbeid med anlegg-sleiderne. Han skal til en hver tid vite hvor de er. Og hvis vi har for lite selv, så skal han bestille eventuell leiebil, sier Eriksen.

De ti vogntogene representerer en investering på 18 millioner kroner.

Bilene er av nyeste generasjon Volvo FH 540, med Euro 6 motor. Dumperpåbygg og trippelkjerre kommer fra Maur. Og komforten står ikke tilbake langtransportbiler.

– Det er høy standard! Retarder, lufttandem, skinnseter, kjøleboks, kupevarmer, klimaanlegg, luftservo på hengerfestebolten og det beste tipp-påbygget du får. Det er veldig kurante biler, understreker Volvo-selger Øyvind Nicolaysen.

Forventet

– Hvorfor drar dere så godt til på utstyret? – Jeg stoler på selgeren. Han har erfaring med hva som er bra. Jeg tror ikke vi

FORTS.

LEVERING: F.v. Øyvind Nicolaysen i Volvo Truck Center, Stein Inge Eriksen i Kaare Mortensen Oslo/Akershus AS og Christian Riise fra Maur Bilpåbygg AS.
(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

«Hvis vi greier å omsette for halvannen million på hver bil, så bør det gå greit»

Stein Inge Eriksen

WALKAROUND: Øyvind Nicolaysen og Stein Inge Eriksen tar en siste titt før levering.

(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

Søker du den perfekte partner? Vi har den.

CH540 er neste steg i lanseringen av en ny generasjon konkretmaskiner fra Sandvik, og følger lanseringen av den større konkretmaskinen CH550. Sandviks nye CH500-serie har en sofistikert konstruksjon som gir en betydelig større kapasitet i forhold til maskinens størrelse. CH540 er en perfekt partner for de som har behov for å produsere materialer av høy kvalitet på en kostnadseffektiv måte og med minimal påvirkning av miljøet rundt. Et eksempel på innovativ ingeniørkunst fra Sandvik.

Les mer om nye CH540 maskiner:
sandvik.com/CH500

Nytt dobbeltspor Larvik-Porsgrunn

Fundamentering i myra

1 MYRPLATTFORM
Fagverkskranen fra Sennebogen står på en solid plattform over myra, som hviler på 16 220-millimeters stålørspæler.

2 SPUNKASSE:

Anleggsleder i Entreprenørservice, Gunnar Salbu, viser hvordan det spundes rundt seks av de syv fundamente- ne til Paulertjønn bru.

3 BORESTRENG:

Både borestrengen og rørpælene kommer i lengder på seks meter og må skjøtes på underveis i boringen. Her skal borestrengen skjøtes på.

2

3

4

4 RC-BORING:

Det ble kjøpt inn en egen borerigg til prosjektet, en Comacchio MC3000 på 45 tonn. Med eget RC-boreutstyr fra Holte Manufacturing i Oregon, skal man sørge for mest mulig skånsom boring i myra. Stålrørpælene har en diameter på 813 mm.

Sted: Larvik/Porsgrunn

I en myr litt vest for Larvik står en 45-tonns fundamenteringsrigg og borer kraftige pæler 50 meter ned til fjell. Om fire år kan togpassasjerer se ned på den samme myra mens de farer over brua som nå skal bygges.

Av: Runar F. Daler

Det er krevende å bygge jernbane gjennom det kupert landskapet i Vestfold og Telemark. Når det nå bygges et etterlengtet nytt dobbeltspor mellom Larvik og Porsgrunn, må det hele syv tunneler og ti bruer til for å sikre en så rett og effektiv trasé som mulig. Det nye dobbeltsporet erstatter dagens utdaterte bane, som går nordover langs Farriseidet i en trasé som ble bygd i 1882. Dobbeltsporet skal stå ferdig i 2018 og vil redusere reisetiden mellom byene fra 34 til 12 minutter. Men først må altså bruene og tunnelene bygges.

I myra, ved Paulertjønn vest for Larvik, er Entreprenørservice AS på plass, ikke bare med den gedigne fundamenteringsriggen, men også med en enda større 80-tonns Sennebogen fagverkskran, som brukes til å ramme ned flere dype spunkasser i myra. Selskapet har, i underentreprise for Skanska, ansvaret for fundamentering, pæling og spunting både i forbindelse med det som skal bli

Paulertjønn bru, og flere andre bruer og delstrekninger langs den nye banen. Og det er et relativt krevende arbeid.

Store dimensjoner

– Vi har ikke vært borti rørboring i denne dimensjonen tidligere. Dette er grove rør,

sier Entreprenørservices anleggsleder Gunnar Salbu og peker på stålrørpælene som er hele 813 mm i diameter.

– Her borer vi rørpæler til syv fundamenter for Paulertjønn bru, som blir 345 meter lang. Vi borer ned til fjell og ca. én meter inn i fjellet. Dersom fjellet er porøst

eller ustabilt, går vi lenger inn. Erfarne riggoperatører merker lett om fjellet er «godt» eller ikke. Dybden ned til fjell her er alt fra 8 til 50 meter. I hvert fundament skal vi bore ned mellom 8 og 10 rørpæler, så det blir bortimot 70 rørpæler totalt. Med dybder på opp til 50 meter, kan det bli 500 meter pæler på ett fundament. Så det blir jo litt mengder, sier han.

RC-boring

Jobben er så stor og krevende at Entreprenørservice kjøpte inn en helt ny borerigg. De benytter også en utradisjonell boreteknikk, såkalt RC-boring (reverse circulation).

– Vi har kjøpt inn en egen borerigg til dette prosjektet, en Comacchio MC3000 på 45 tonn, spesielt med tanke på de store dimensjonene. I tillegg har vi kjøpt inn eget RC-boringsutstyr fra Holte Manufacturing i Oregon, USA. Dette er faktisk det eneste RC-utstyret i Europa med denne dimensjonen, sier Andreas Lien, maskinsjef i Entreprenørservice.

– Ved RC-boring benyttes borerør med dobbel vegg. Lufta blåses ned gjennom den ytre «sjakten», og tar med seg borkaksen (utborede masser, red. anm.) opp igjen gjennom midten av borestrengen. Ved konvensjonell boring blåses lufta ned gjennom borestrengen og borkaksen kommer opp mellom borestrengen og foringsrøret, forklarer han.

Skånsom boremetode

– Hovedgrunnen til at vi valgte RC-boring, er at det er den mest skånsomme boremetoden med tanke på utblåsning av trykkluft i grunnen, forklarer Lien videre.

– Ved store dimensjoner som her, er det en reell fare for å tilføre så mye luft i bakken at hele områder kan løfte seg. Det kan igjen føre til deformasjoner og setninger, noe som kan være alvorlig.

Det har vært enkelte uheldige episoder opp gjennom årene, hvor nettopp dette har skjedd. Vi har heldigvis vært skånet

ekonomi-deler AS
Stort utvalg av hydraulikk

Bestilling: 69 10 23 00
Netthandel: www.ekonomi-deler.no

KAESER
KOMPRESSORER

KAESER Kompressorer AS
Verpetveien 38, 1540 Vestby
Tlf. 64 98 34 00 Faks 64 98 34 01
info.norway@kaeser.com
www.kaeser.com

TRUGSTAD MASKINHANDL.no
SALES AV TRUGSTAD OG ANDRE

Bailey damperhengere
– Perfekt henger til strøyping
– Haster: 4200 kubikkmeter i timen
– Standard: 4200 eller 8400
– Fjorring på strøyping og skredder
– Dobbelt fjorring
– Fjorring med ruller
– Fjorring med ruller og skredder
– Fjorring med ruller og skredder
– Fjorring med ruller og skredder
– Fjorring med ruller og skredder

www.trugstadmaskinhandel.no
Tlf: 69 82 54 00
Jon Tinger, Mobil: 90 60 83 85
Vidar, Mobil: 911 21 424
Morten, Mobil: 954 61 252
Andreas, Mobil: 652 3862 Tingsdal

8, 10, 12, 14 og 18t.
dumperhengere på lager
Ring for et godt tilbud.
Innbytte/finans

5

6

7

for dette, men jeg har selv sett at et 300 kvadratmeter stort område løftet seg i forbindelse med et bruprojekt for en del år siden, sier han.

– For å få opp borkaksen, kreves en viss hastighet på lufta, minimum 15 m/s. Hadde vi utført denne jobben med tradisjonell boremetode, måtte vi ha utført borestrenge for å få en smalere passasje mellom strengen og foringsrøret. Kun på den måten ville vi sørget for at lufthastigheten var stor nok til å blåse borkaksen opp og ut. Det doble borerøret i RC-boring sørger for at vi alltid har en konstant smal passasje, uavhengig av dimensjonen på foringsrøret.

– En annen fordel er at vi ikke benytter en tradisjonell boresko, hvor borkrona trekker foringsrøret ned. I stedet sitter det en såkalt «casing driver» på toppen av foringsrøret, som automatisk hamrer dette ned under boring, noe som gir langt mindre risiko for slitasjeskader. Ved bruk

av borsko er det, særlig ved slike dimensjoner og dybder som her, en fare for at slitasjen på den blir for stor, slik at utstyret kan bli ødelagt. Med denne boremetoden har vi full kontroll på borkaksen, da denne ledes opp gjennom senter på borkrone, borhammer, borerør og ut via en seks tommer slange.

Miljøtiltak

Brufundamentering i en myr byr på flere utfordringer. Blant annet må det spuntet kasser rundt seks av de syv fundamentene til Paulertjønn bru. Når Anleggsmaskinen er på besøk er spuntingen i full gang, og det er vanskelig å høre hva som blir sagt i all støyen.

– Vi lager spunkasser rundt fundamentene siden vi befinner oss i en myr. Etter vi har boret ned pælene skal det graves ut inne i disse kassene ned til et gitt nivå, før selve fundamentene støpes. Spunkassene

sørger for at det ikke skal klappe sammen ned i hullet, forklarer Salbu.

– Et annet hensyn vi må ta, er at vassdragene rundt her er tilknyttet drikkevannet, og det er derfor strenge krav til utslipp. For å unngå å boreslam skal ende opp i drikkevannet, etablerer vi egne sedimenteringskar, som sperrer slammet inne.

Vibrolodd

En av utfordringene er å i det hele tatt komme seg ut på myra med så store, tunge maskiner.

– Som et miljøtiltak, får vi ikke lov til å belaste myra. Vi har derfor bora 220-millimeters stålrørspæler ned til fjell, og bygd ramper oppå pælene, som tåler vekten av både borerigg og fagverkskran. Til den jobben brukte vi en mindre borerigg som kunne stå oppå løse treramper. Uavhengig av dette miljøtiltaket, måtte vi nok ha benyttet

en slik løsning uansett, ettersom vi ikke kunne ha kjørt ut i myra med så tunge maskiner, sier Salbu.

– Vi bruker for øvrig et fire tonns vibrolodd for å ramme ned spuntene. Loddet har en hydraulisk kjeft som klemmes fast på spuntene, og tyngden fra loddet kombinert med vibrasjonen og ristingen gjør at spuntene synker. En tradisjonell spuntmaskin som slår ned spuntene ville blitt for tung her ute. Fagverkskrana har stor nok rekkevidde til å spunte rundt to fundamenter fra samme plattform.

Sprukken spunt

Paulertjønn bru er, som nevnt, kun én av flere bruer og delstrekninger der Entreprenørservice er involvert.

– Dette er et stort område; parsellen vi er med på strekker seg over hele ni kilometer. Paulertjønn bru fortsetter inn i en tunnel, som kommer ut i Martineå-

sen ved Farrisvannet. Der har vi rammet en spuntvegg med stag, for å hindre ras ned mot den kommende jernbanelinja. Hvert av de 64 stagen er 45 meter langt, inkludert ni meter inn i fjellet, og har hele 18-19 liner, sier Salbu.

– Det var forresten mye stor stein i grunnen og vanskelig å få ned spuntene. En av spuntene spjæret da den traff en steinblokk på vei nedover. Det er sånt som skjer av og til, men det er ikke ofte man ser det så tydelig som her.

Sprengte løs bor

Entreprenørservice har også spuntet og pælet for et fundament til Solum bru (197 meter), på tilsvarende måte som ved Paulertjønn. Og til det som skal bli Vassbotten bru (438 meter) har de boret 18 forankringsstag til et av fundamentene. Flere steder har de også sikret bilveien (gamle E18) med enten spuntvegg med

5 VIBROLODD:

Det benyttes et 4-tonns vibrolodd for å ramme ned spuntene. Loddet har en hydraulisk kjeft som klemmes fast på spuntene, og tyngden fra loddet kombinert med vibrasjonen og ristingen gjør at spuntene synker.

6 BROBYGGING:

Her ved Solum bru har Entreprenørservice spuntet og pælet for et fundament, som man kan se i forgrunnen.

7 STAG:

Ved Farrisvannet har Entreprenørservice rammet en spuntvegg med 45 meter lange stag til fjell, for å hindre ras ned mot den kommende jernbanelinja. Til høyre ser man tunnelen som skal gå rett over i Paulertjønn bru på den andre siden av Martineåsen.

Forts

912D
Slik du kjenner den i dag...
912DS
Med fjærende framaksel...

facebook
Hydrema i Norge - 912 dumper

www.hydrema.com

HYDREMA

3620 JEWMAKER

8420:
Bjørn M. Eriksen 911 99 692

SERVICE, VERKSTED OG DELER: 613 14 010

922D
Med 600/60x30,5 dekk

922D
Vippenesjakt
Med 20,5x25 dekk

www.dieseltank.no

PRO CUT AS Tel 71 22 60 90 E-post: tank@procut.no

stag eller rørvegg med stag.

– Til sikringen av veien ved Pauler-tjønn, måtte vi benytte rørvegg og stag da vi ikke kom ned med spunt på grunn av store steiner i grunnen. Det har i det hele tatt vært en del utfordringer med både grunnforhold og skrått fjell på dette prosjektet. Noen steder er fjellet så skrått at boret ikke «får tak» og «sklir» av. Det er selvsagt gjort grunnundersøkelser på forhånd, men det er likevel umulig å få helt nøyaktig informasjon alle steder. Så det har vært noen overraskelser underveis, forteller Salbu.

– Ved Solum bru kille røret og borham-meren seg fast, og vi hadde store proble-mer med å få løs utstyret igjen. Det endte med at vi bora tre hull parallelt med røret og en halv meter under, og sprengte under der borhammeren satt fast for å få den løs. Det gjorde susen.

8 SPJÆRET SPUNT:

En av stålsputene ved Marti-neåsen spjæret da den traff en steinblokk på vei nedover.

9 STORE DIMENSJONER

Stålrørpælene er hele 813 mm i diameter, og Entreprenørservice har ikke vært borti rørboring i denne dimensjonen tidligere, ifølge Gunnar Salbu.

8

9

for alle 4 årstider!

multimaskin as

Brobekken 113, 0512 Oslo • Telefon 22 65 79 40 • Telefaks 22 72 44 06

Internett: www.multimaskin.no

E-post: post@multimaskin.no

Grimehei Grafiske AS 13

We're on a mission: Å få maksimalt antall timer ut av hver tank med diesel.

Nye Statoil MaxWay Ultra E6 5W-30, vår nyeste olje for tunge dieselmotorer. Bedre ytelse, bedre smøring, lavere drivstofforbruk.

Med maskiner som går og går, dag ut og dag inn, blir drivst- offkostnaden en ganske stor post i et entreprenør- eller byggefirma, i landbruket eller i gruveindustrien. Å redusere drivstofforbruket for entreprenørmaskiner og tunge kjøretøy bør derfor stå øverst på ønskelisten. Vi hos Statoil Lubricants jobber hardt for å gjøre dette mulig.

Resultatet er Statoil MaxWay Ultra E6 5W-30, vår mest avanserte motorolje som minimerer motstanden og reduserer drivstoff- forbruket med opptil 2%. Det kan høres lite ut, men blir veldig mye i lengden. Velkommen til å ta kontakt med oss hos Statoil Lubricants.

statoil.no/forretnings

I all enkelhet

En enkel maskin har mindre greier som kan streike. Denne har dessuten en usedvanlig følsom hydraulikk. Kraften er det ikke like godt stilt med.

Av Robert Nylund - anleggsmaskinen@mef.no

MILLIMETER: Vi ble fort kompis med hydraulikken. God følsomhet ga millimeterpresisjon på første drag.
(ALLE FOTO: LARS-OLOF TANDBERG)

LIEBHERR et bedre alternativ.

To kontakt med våre selgere:

Sigbjørn Gosses 920 56 518 Industri
Håkan Nyhaugen 467 87 900 anlegg

Liebherr Norge
Christoffer 15
2222 Industri
Tlf. +47 02 58 91 00
for salg: info.nor@liebherr.com

LIEBHERR
www.liebherr.no

Feiemaskin - Urban Range - Redskapsbærer

NTM
TRAILER & TIPP AS

Olav Ingstadsvei 12, 1309 Rud
Tlf. 67 17 19 30
www.ntm.no

AUSA Feiemaskin 2m³ 4x2x4 / 4x4x4
AUSA Feiemaskin 4m³ 4x2 / 4x4

Kan leveres som flerbruksmaskin.

Utstyr: Saltspreder, Brøyteskjær, Snø børste,
Plan med treveis tipp, Gatespyler, Saltlakespreder,
Gressklipper, Kantklipper

NTM Renovasjonspåbygg, LAXO lift, CayVol Krokloft, HST Tilbringer

AKTUELT

FØRSTEHJELP: Simen Larssen (t.v.) og Sigbjørn Rød i Park & Anlegg AS. – Dette er vår måte å ta Vegdirektørens sikkerhetshenstilling på alvor, sier de. (ALLE FOTO: JØRN SØDERHOLM)

Entreprenør tar Vegdirektøren på ordet

Slik skal de redde liv og helse

Denne redningsvogna skal forebygge ulykker. Ikke bare behandle konsekvensene av dem.

Av Jørn Söderholm – jos@mef.no

SARPSBORG: Ledelsen i Statens Vegvesen benytter en hver offentlig anledning til å snakke om ulykker i entreprenørdriften. Park & Anlegg AS er i ferd med å ta i bruk sitt svar: En egenutviklet sikkerhetsvogn som er spesialinnredet for sikker jobb-analyse og sikkerhetsgjennomgang med mannskaper fra HE og

UE-er på et anlegg. Vogna har dessuten to sengeplasser, samt hjertestarter og annet førstehjelpsutstyr til å ta vare på skadde dersom uhellet skulle være ute. Primærhensikten her er forebygging av ulykker, ikke behandling av konsekvensene av dem.

Sent inn

– Vi ser at underentreprenører ofte kommer sent inn i et prosjekt. Da får de ofte ikke med seg introduksjons- og samhandlingsarbeidet. Det formelle kan være i orden med HMS og sikker jobbanalyse (SJA), men det kvalitativt gode SJA-arbeidet er mangelfullt fordi UE kommer sent inn i samhandlingsar-

beidet. Vi har savnet et synlig fokus. Noe man ser hver dag som en påminnelse, ikke en perm i en hylle, sier markedsansvarlig Simen Larssen i Park & Anlegg.

– For hver dødsulykke er det 30 000 mindre sikkerhetsrisikoer som må pelles bort. Du kan ikke bare fjerne dødsulykken. Du må begynne med de mindre risikoene, sier personalsjef Sigbjørn Rød i Park & Anlegg AS.

Selskapet har fått bygget to slike vogner i første omgang, med en tredje på gang. De to først er en 660- og en 560-versjon. Selve vogna kommer fra Wiks AS, som leverer hengere og mobile brakker. Innredningen er tilrettelagt for en kontor-

BEVISSTGJØRING: – Daglig påminnelse er viktig for god HMS, sier Simen Larssen.

del for samhandlingsarbeid og SJA for inntil seks i 560-versjonen og inntil åtte personer i 660-versjonen.

Ambulanse

Ambulansetjenesten i Østfold har bistått med utforming, oppsett av førstehjelpsutstyr og med utvendig dekor for å gjøre vogna mest mulig effektiv som redningsverktøy.

– Det viktigste utstyret er godt synlig med det samme man kommer inn i vogna. Men vi håper at vi aldri får bruk for det, sier Larssen.

Vognene kan trekkes av en pickup eller SUV. De skal plasseres godt synlig på anleggene der Park & Anlegg er inne, som en kontinuerlig påminnelse om å jobbe sikkert. Da vi var på besøk var vognene nylig ankommet, og i ferd med å klargjøres til utkjøring på anlegg.

– 660en er best til et anlegg der den skal stå en stund, mens 560en er mer mobil, sier Larssen.

Den store vogna ble før påske kjørt til RV22 Lillestrøm-Fetsund. Der har selskapet hovedentreprisen, med mange underentreprenører inne. Den mindre

MOBIL: Sikkerhetsvogna er både et HMS-verktøy og redningsplass ved ulykke.

vogna ble samtidig sendt til Kalnes, der Park & Anlegg AS nylig fikk kontrakten på alle utomhusarbeider på det som skal bli nytt sykehus for Østfold. Det er et prosjekt med svært mange aktører invol-

vert. Synlig plassert gir sikkerhetsvogna dermed en ekstra god, tredobbel effekt:

1. Et sted for SJA-arbeidet
2. Påminnelse om å jobbe trygt
3. Førstehjelpsplass ved ulykke. ■

Q-Safe™ er engcons nyutviklede hydrauliske sikkerhetsfeste for gravemaskiner med tredobbel sikkerhet.

- + Sikkert, robust og pålitelig
- + Godkjent og klassifisert løfteknok
- + Sveiset i stål med høy trykklast
- + Lavt innbyggingsmål
- + Lav vekt

engcon Norge Jernkrøken 18, P.B. 85 Kalbakken, N-0902 Oslo
Telefon 22 91 80 90 | Fax 22 91 80 01 | www.engcon.com/norge

engcon | Norge

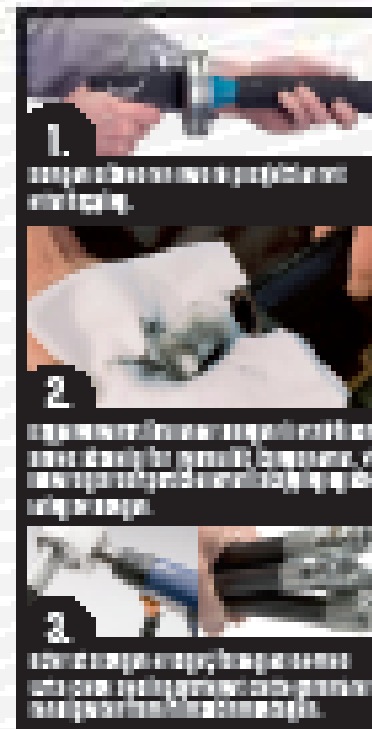
Swedol garanterer rene hydraulikkslanger.

90% av alle hydraulikkrelaterte feil forårsakes av forurensning i systemet.

Med Swedols 3-veis filter og 3-veis sikkerhetsventil er trykkløst rengjøring av systemet enkle og trygge.

- 3-veis filteret fjerner alle partikler og vann som kan skade systemet.
- 3-veis sikkerhetsventilen fjerner alle partikler og vann som kan skade systemet.
- 3-veis sikkerhetsventilen fjerner alle partikler og vann som kan skade systemet.

SVENSK SWEDOL:

Swedol er et av verdens største produsenter av hydrauliske slanger og tilbehør. Swedol har over 60 års erfaring med hydrauliske slanger og tilbehør. Swedol er et av verdens største produsenter av hydrauliske slanger og tilbehør. Swedol er et av verdens største produsenter av hydrauliske slanger og tilbehør.

BJØRTO HOS SWEDOL:

Swedol har alle typer slanger og tilbehør, og kan også reparere slanger og tilbehør.

- Swedol har alle typer slanger og tilbehør.
- Swedol har alle typer slanger og tilbehør.
- Swedol har alle typer slanger og tilbehør.

FRISEN HOS SWEDOL:

Swedol har alle typer slanger og tilbehør, og kan også reparere slanger og tilbehør. Swedol har alle typer slanger og tilbehør, og kan også reparere slanger og tilbehør.

ÅRSBATE HOS SWEDOL:

Swedol har alle typer slanger og tilbehør, og kan også reparere slanger og tilbehør. Swedol har alle typer slanger og tilbehør, og kan også reparere slanger og tilbehør.

Delene kan kjøpes separat.

VELKOMMEN TIL OSS!

www.swedol.no

VELKOMMEN TIL SWEDOLDAGER!

7/5 FREDRIKSTAD Vikavågen 18, Røyse, Tlf: 40 00 14 28

8/5 TRONDHEIM Brønnøysund 5, Halmstad, Tlf: 41 53 85 80

14/5 KRISTIANSAND Barnevikveien 25, Tlf: 41 53 85 70

15/5 DRAMMEN Tømteigplassen 80, Tlf: 40 00 14 21

21/5 MOSS Midtveien 5, Tlf: 40 00 14 24

22/5 SANDNES Svanholmveien 19, Tlf: 40 00 14 26

2014

April

- 9. Effektiv tunneldriving. Nordisk vägforum. Stockholm.
- 9.-10. Åpen dag. Nasta / Thor Heldal AS. Espeland.
- 10. Åpen dag. Pon Equipment/Rental. Rygge.
- 25.3.-10.4. Test & Drive. Gardermoen.
- 17.-21. GOD PÅSKE.

Mai

- 13.-15. Avfallskonferansen. Trondheim.
- 22.-24. MaskinExpo. Stockholm.
- 23.-25. Anlegg 2014. Haugesund.

Juni

- 5. MEF Fakta- og analysedag. Oslo.
- 13.-15. MEF Landsmøte. Sandefjord.
- 20.-22. MEFA. Trondheim.

Juli

- GOD SOMMER

August

- 8.-10. Markens Grøde. Rakkestad.
- 20.-23. Elmia Lastbil. Jönköping.
- 22.-24. Agrisjå. Stjørdal.
- 30.-31. Anleggstreff Øst. Moss Pukkverk.

September

- 4.-6. Transportmessa. Gardermoen.
- 4-6. Entreprenad Live. Göteborg.
- 12.-14. Dyrsku'n. Seljord.
- 26.-28. Ottamartnan. Otta.
- 26.-29. Loendagane. Loen.

Oktober

- 28.-30. Yrkes-NM. Trondheim.

November

- 25.-28. Bauma China. Shanghai.

Desember

- 11. MEF Fakta- og analysedag. Oslo.
- 24. GOD JUL

2015

- 6.-11. mai: Vei & Anlegg. Oslo Hellerudsletta.
- 15.-18. september: Den Tekniske Messen. Oslo

2016

- 11.-17. april. Bauma. München, Tyskland.
- 27.-29. mai: MEFA. Sola. NY DATO

Tips om arrangement: anleggsmaskinen@mef.no.
Oppføring i denne oversikten er gratis.

SPAR TID – OPPNÅ FULL OVERSIKT – FÅ BEDRE ØKONOMI

Sannsynligvis det beste verktøyet!

Zirus – Modulbasert økonomistyring tilpasset entreprenøren gir deg:

- ✓ Raskt total økonomisk oversikt i prosjekter og delprosjekter
- ✓ Elektronisk lagring, håndtering og sending av bilag og dokumentasjon
- ✓ Maskin-, time- og materiellregnskap

Snart jobber vi alle i skyen

Fremtiden er fleksibel

Nå kan du ta bedriften din til et nytt nivå når det gjelder effektivitet. Med Telenor Office 365 får du enkel tilgang til dokumenter, mailer og kalender uansett hvor du er. Du og dine kollegaer kan jobbe i samme dokument, mens dere snakker sammen via PC, nettbrett eller mobil – akkurat som om dere satt i samme rom. Telenor Office 365 er et komplett arbeidsverktøy som veldig enkelt kan tas i bruk både av små og store virksomheter. Det er ingen grunn til å utsette effektivitet.

Husk å sjekke dine medlemsfordeler gjennom ditt forbund!

Ring 800 35 925, besøk en Telenor-forhandler eller se telenor.no/bedrift

 Jobb smartere.
Bedre opplevelser.

DOMINERENDE: De tre «high reach»-maskinene var godt synlige i området. I forkant står EC480DHR, i midten er EC380DHR (som er solgt til Veidekke-selskapet Dokken Miljø) og bakerst står den største, EC700CHR.

GLAD GJENG : (f.v.) Knut Grepperud (Volvo Maskin), Åke Sonnerud (OilQuick), David Kristianslund (Volvo Maskin), Marcel Vening (Demarec), Esbjörn Fritzell (Volvo CE) og Ole Siem (OTS Trading).

Volvo satser på rivningsbransjen – og Norge

Presse og kunder ble møtt av tre massive «high reach» rivningsmaskiner på Volvo Maskins rivningsdag på Mastemyr 27. mars.

Av: Runar F. Daler - rd@mef.no

– Volvo satser på «demolition equipment», slo svenske Esbjörn Fritzell fast. Han er sjef for Volvos «global special application solutions».

– Norge står akkurat nå for kanskje 20-30 prosent av markedet vårt når det gjelder «special». Det er egentlig det norske markedet som er grunnen til at

vår divisjon i det hele tatt finnes. Og på bakgrunn av feedback fra norske kunder bygger vi videre på dette konseptet over hele verden. Vi er i det hele tatt svært godt fornøyd med Norge og samarbeidet med Volvo Maskin. Ikke bare på «demolition», men på alt som kan oppfattes som spesialutstyr, sa han.

High reach

Fritzell informerte deretter om de såkalte «high reach»-maskinene EC380DHR, EC480DHR og EC700CHR, spesialtilpassede gravemaskiner for rivning, med stor rekkevidde. Maskinene har blant annet kamera på bommen og monitor i hytta. Førerhuset kan tiltes hydraulisk opp til 30 grader bakover, for å bedre sikten og redusere førerens nakkebelastning når det rives

i store høyder. Det er også mulig å utvide undervogna i bredden, for å gi maskinen mer stabilitet ved tunge jobber i høyden. Et beskyttelsesbur rundt hytta sørger for å gi føreren god sikkerhet. Volvo har egne simulatorer på high reach-maskiner, noe de er alene om på markedet.

Fritzell røpet også at neste generasjons maskiner er under utvikling, men det var såpass hemmelig at pressen ikke engang fikk lov å ta bilder av presentasjonen.

– Vi jobber selvsagt med neste generasjons high reach-utstyr. Basert blant annet på tilbakemeldinger fra Norge kommer vi til å jobbe en del med hytta, med støvproblematikk, ytterligere forbedring av beskyttelsen, og vi kommer til å plassere et kamera på siden av bommen, for å nevne noe.

Lite marked

Ute på plassen foran Volvo Maskins hovedkontor sto de høyreiste rivningsmaskinene nærmest på geledd: EC380DHR, som når 21 meter opp i været, EC480DHR, med en rekkevidde på 27 meter og EC700CHR, som kan nå hele 32 meter opp i lufta.

– Vi kaller det high reach også her i Norge, men det dreier seg altså om maskiner med lang bom, forklarte Knut Grepperud, ansvarlig for rivning og gjenvinning hos Volvo Maskin.

– Selv om vi selger en god del maskiner til bruk i rivningsarbeider, går det ikke så mange slike high reach-maskiner i løpet av et år. Det er vel kun 10-15 firmaer i landet som i det hele tatt har slike maskiner, sa han.

– Markedet for high reach-maskiner i Norge er forholdsvis lite, men Volvo har en stor andel av det. Det vi selger mye av når det gjelder spesialmaskiner, er det vi kaller «standard demolition»-gravere, altså gravemaskiner med spesiell beskyttelse, supplerte Volvo Maskins markedssjef David Kristianslund.

Nye modeller

Kristianslund presenterte også en del nye rivningsrelaterte maskiner som Volvo lanserer i løpet av året.

– Det kommer nye hjullastere, ramme-styrte dumpere og beltegravere. Vi har allerede fått de første dumperne på gården, mens hjullasterne er rett rundt hjørnet. Deretter kommer det flere modeller utover sommeren og høsten, fortalte han til pressekorpsen.

Av nye hjullastere dreier det seg om modellene L110H (kommer i juli), L120H (juli), L150H (mai-juni), L180H (mai-juni), L220H (mai-juni) og L250H (mai-juni). Nye ramme-styrte dumpere som ventes, er A25G (mars), A30G (mars), A35G/FS (mars) og A40G/FS (mars), mens de nye beltegravene er EC250E (august), EC300E (okt.-nov.), EC380E (mai) og EC480E (okt.-nov.).

Skal være best på service

Teknisk sjef hos Volvo Maskin, Morten Karlsen, benyttet anledningen til å informere om deres omfattende nett av verksted og mekanikere landet over.

– Vi ønsker kompetanse ute i distriktene og bygger derfor opp ekspertise lokalt. På den måten går vi nok en litt annen vei enn mange andre, sa han.

– Vi har i dag 250 mekanikere spredt over hele landet, og vi skal opp i 300 i løpet av 2015. Videre har vi 170 servicebiler, som skal økes til 200 i 2015. Totalt har vi nå 21

BAKOVERLENT:
Volvo ECH 700
CHR. For jobber i
høyden kan hytta
tiltes hydraulisk 30
grader bakover.

verksteder rundt omkring i landet, og vi har økt verkstedkapasiteten med over 10.000 kvadratmeter de siste par årene. I disse dager flytter vi inn i et helt nytt bygg i Råde. Vi åpnet nye bygg på Hamar og i Drammen i fjor, og i Trondheim for bare tre uker siden. Videre bygger vi nå nytt i Bergen, som skal stå ferdig til sommeren. Vårt mål er at kunden skal ha et bekymringsfritt maskinhold. Vi er naturlig nok størst på service i dag, men det er ikke målet – målet er at vi skal også være best på service, slo han fast.

Samarbeidspartnere

Flere av Volvo Maskins samarbeidspart-

nere var også til stede på rivningsdagen.

Blant annet var sjefen for det nederlandske selskapet Demarec, Marcel Vening, på plass for å fortelle om selskapets klyper, sakser, knusere, og grabber. Åke Sonerud, sjefen for svenske OilQuick, var også til stede og fortalte om deres fester for raske redskapsskifter.

– Vi er verdensledende produsent av hurtigfester, og vi produserer til gravemaskiner, hjullastere, gaffeltrucker, lastebilkraner og materialhåndterere. Våre hurtigfester sørger for at maskinene kan bytte redskap raskt og effektivt – man skal klare det på 10 sekunder, sa han. ■

JCB - Et skritt inn i fremtiden!

I klasse

Høyt dreiemoment
på lavt turtall

Ta kontakt med din selger!

Bøtved / Akershus Øst: Thor Arild Haga - 90 18 90 00
Oslo / Akershus Vest / Valdres: Hanning Sagholen - 90 11 85 18
Vestfold / Telemark: Oddvar Bjørn - 97 90 60 84
Rogaland Sør: Tor Eldar Undheim - 91 00 74 50
Hordaland sør og Rogaland nord: Asbjørn Widsø - 93 05 21 60
Hordaland nord og Sogn & Fjordane: Ole Lyssand - 97 90 60 86
Møre og Romsdal: Ole Jørgen Sve - 90 57 60 00
Trendelag / Møre og Romsdal nord: Stig Alnø - 46 93 93 04
Hordaland nord: Erling Rune Tømmermark - 48 05 54 64
Hordaland sør: Jan Gunnar Øvstang - 95 91 48 49
Troms / Finnmark: Fredrik Ørnvald-Mathiesen - 95 88 59 81
Buskerud: Gøril Grønhoed - 95 02 76 25
Hedmark: Rine Hemstad - 942 19 340

Resten av landet:
Rosendal Maskin AS
Tlf: 96 00 90 00

JCB - Europas
sørste produsent
av anleggsmaskiner

www.rosendalmaskin.no

Ny hjullaster serie:
Raskest og sterkest

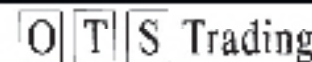
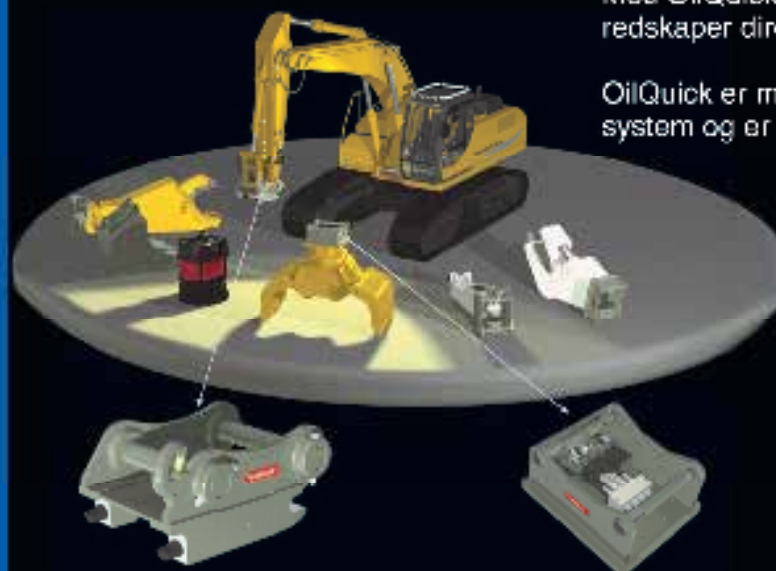
Fremtidens motor: EcoMax Tier 4.
Ingen behov av:
Partikkelfilter - AdBlue - SCR

Riktig redskap til riktig jobb!

Med OilQuick hurtigkoblingsfester kobler du hydrauliske redskaper direkte fra førerstedet fort, enkelt og lønnsomt.

OilQuick er markedets mest avanserte hurtigkoblings-system og er å få til gravemaskiner mellom 1-120 tonn.

Overseas Trading & Service Co. A/S
Postboks 267, 1326 Lyssaker
Tlf. 67 12 24 60 - fax 67 58 07 16

Direkt. mob. 950 60 166, Kjell. mob. 907 64 332 Avd.kontor Larvik: A. Brallie tlf.: 920 58 816
e-mail: mail@ots.no - www.ots.no

Arbeidsgiverdagen 2014

Guide i minefelt

Firmabil med grønne skilter er et minefelt for bedrifter. – Mange blir tatt, sier advokat Anne Mette Torjussen. Hun kom til Arbeidsgiverdagen som guide i minefeltet.

Av Jørn Søderholm – jos@mef.no

GARDERMOEN: Firmabil, grønne skilter, privat bruk og yrkeskjøring. For noen entreprenører – og næringsdrivende i andre bransjer – står de ordene høyt på hatlista. Bruk av firmabil er et innfløkt område, med regler som skal regulerer utallige forskjellige brukssituasjoner. Og bakom synger en nådeløs skatteetat.

– Dette er et av de heteste områdene for skattemyndighetene. Dette kan de. Mange blir tatt, og ingen arbeidsgivere blir trodd på at de «ikke visste».

Det sa advokat Anne Mette Torjussen i BDO Advokater AS i et foredrag på Arbeidsgiverdagen 2014, på et hotell på Gardermoen i slutten av mars.

Om noen trodde hun skulle servere en fiks ferdig bruksanvisning i firmabilskattejuss, så tok de sørgelig feil.

Vanskelig

– Dette er et vanskelig område! Det er håpløst å si noe generelt. Det blir en konkret vurdering i hvert tilfelle. Hvis man tar bilen med hjem etter jobb fordi man vet man skal ut på kvelden, så vil det mest sannsynlig anses som en yrkesreise. Men det er mye «hvis-

om-atte» her. Det må dokumenteres. Nødvendig tilkalling utenom arbeidstid er lettest å dokumentere med en vaktordning. Eventuelt med stillingsfunksjon, supplert med en noe som sannsynliggjør at det faktisk finnes et behov for tilkalling, sa hun.

Om du skulle være i tvil:

1) Privat bruk av firmabil, inkludert kjøring mellom hjem og jobb, er skattepliktig.

2) Kjørebok er viktig! Det er frivillig å føre kjørebok, men den er god og viktig dokumentasjon.

– For biler som ikke brukes til privat kjøring er det spesielt viktig at det føres kjørebok som dokumentasjon, sa hun.

– Vår bransje består av bedrifter med mange forskjellige behov og situasjoner. Bedriftene bør kanskje lage en plan for alle sine biler, foreslo møteleder og MEFs sjeføkonom Stein Gunnes.

– Ja. Det er en veldig viktig sorteringsjobb. Det er en komplisert regelverk som kan virke fryktelig vanskelig. Det er ofte stor avstand mellom det som står i regelverket og praktisk bruk, sa Torjussen.

Før hun ble advokat i BDO Advokater AS jobbet hun i Skatteetaten, primært med spørsmål om beskatning av aksjeselskaper. ■

«Mange blir tatt, og ingen arbeidsgivere blir trodd på at de «ikke visste» »

MINEFELT: Advokat Anne Mette Torjussen har god innsikt i et av Skatteetatens heteste områder: Firmabil.

(ALLE FOTO: JØRN SØDERHOLM)

Ny rekord

– Det viser at arbeidsgiver-spørsmål er noe av det viktigste vi driver med.

Sjeføkonom Stein Gunnes i MEF ønsket vel møtt til tredje utgave av Arbeidsgiverdagen i slutten av mars. Deltakerlisten var rekordstor, med 160 påmeldte.

Det er krevende å ta seg fri fra kontoret. At så mange har gjort det betyr at vi har truffet godt med programmet. Dette viser at arbeidsgiverspørsmål er noe av det viktigste vi driver med, sa Stein Gunnes.

Han orienterte om årets undersøkelse blant MEF-medlemmene, som blant annet kartlegger status på permitteringer og oppsigelser. Færre bedrifter har permittert i år enn i fjor.

Kompetanse

– Det er gledelig at bedrifter prioriterer å beholde kompetanse. Det er ingen tydelig tendens til at bedrifter permitte-

VIKTIG: 160 deltakere tok seg fri fra kontoret for å komme til Arbeidsgiverdagen. – Noe av det viktigste vi driver med, sa Stein Gunnes.

rer mindre og sier opp mer. Det var vi bekymret for, fordi permitteringer har blitt vanskeligere og dyrere. Anleggsbransjen trenger kompetansen for å ivareta store oppgaver som venter framover, både med VA i kommunal sektor og innenfor veibygging, sa Gunnes.

Mangel på oppdrag oppgis som hovedårsak til både oppsigelse og permittering. Halvparten av de som har permittert og sagt opp i år er «nye» bedrifter på

den statistikken. Det vil si bedrifter som ikke har permittert eller sagt opp i 2012 eller 2013. Og det er flest nykommere blant de minste bedriftene, med opptil 10 og 11-50 ansatte. Gunnes er redd det peker mot en utvikling med færre små og flere store bedrifter.

– Det bekymrer oss. Det kan være uttrykk for en underliggende tendens, men det er for tidlig å konkludere, sa Gunnes.

VANSKELIG: – Å si opp på grunn av sykefravær er mulig men ikke lett, sa advokat Kari Bergeius Andersen.

Oppsigelse og sykefravær

En ansatt med høyt sykefravær kan være vanskelig for bedriften. Men det er ikke bare-bare å si opp vedkommende heller.

Advokat Kari Bergeius Andersen orienterte om flere sider ved langvarig sykefravær. Det er en situasjon som kan være vanskelig for både bedrift og medarbeider. Hvis det går så langt at sykefraværet bedriften store ulemper, så kan medarbeideren sies opp etter 12 måneders sykefravær. Her er det et viktig MEN:

– Sykefraværet i seg selv må gi bedriften en ulempe for bedriften som gir grunn til oppsigelse. Er tilretteleggingsplikten oppfylt? Er vedkommendes fremtidige sykdomsbilde vurdert? Det må man kunne svare

på, sa Andersen. Her må også ulempen for bedriften vurderes mot skadevirkningen av oppsigelsen for arbeidstakeren.

Mye fravær over lang tid, men ikke sammenhengende, kan også gi grunnlag for oppsigelse. Men det stiller høye krav til oppsigelsen. Ikke minst timingen av den.

– Oppsigelsen må gjøres i perioden vedkommende er på jobb, ikke i sykefravær. Det høres idiotisk ut, men sånn er det, sa Kari Bergeius Andersen.

Den perfekte arbeidskamerat.

Kontakt oss gjerne for ytterligere opplysninger
Wacker Neuson i Norge: tlf. 63 86 89 00
Vestfold og Telemark: Hella Maskin AS, tlf. 36 97 99 88
Hordaland og Sogn og Fjordane:
Hella Service Bergen AS, tlf. 91 10 06 06
Nord-Norge: Alfreds Maskin og Utstyr AS, tlf. 76 62 84 40
Kontakt oss på info-no@wackerneuson.com
www.wackerneuson.no

VA RØRLEGGER

KALIBER ER DIN SAMARBEIDSPARTNER

VA anlegg
PE sveising av rør opp til 500 mm
Pumpestasjoner
Private vann- og avløpsrenseanlegg inkl prosjektering
Røranlegg fiskeoppdrett
Røranlegg vannkraft
I samarbeid med Rørhab Bergen AS leverer vi rørfornyng på private anlegg

LOGNØYER AV ET HØYT NØYET
KALIBER

Kontakt avdelingsleder på VA **Roger Helland t: 920 26 412** roger.helland@kaliber.no
eller ta kontakt med vårt kontor på tlf 55 33 30 90 / epost: firmapost@kaliber.no **kaliber.no**

"Vi hadde aldri klart oss uten ALLU skuffen!"

Dette er den 5 ALLU skuffen til Skaaret. Den første ble innkjøpt i begynnelsen av 90 tallet

Rene produkter er hemmeligheten for gode vekstvilkår, sier Harry. Når kunden får jorda, kan de selv velge hvilken type gjødsel som trengs for og få det perfekte resultat. Hanne Lien hjelper nå den 75-årige pappaen sin med økonomien og har gjort dette de siste 10 årene.

Skaaret Landskap AS har produsert jord på resept siden tidlig på 1960 tallet. Når vi var å besøkte han, traff vi en person som var veldig engasjert i alt som foregikk i produksjonen. Skaaret har levert jord på resept til over 55 idrettsanlegg som f.eks. Bislett stadion, Aker stadion i Molde mm. Konklusjonen var klar. Dette hadde ikke gått uten ALLU skuffen. Den er vi helt avhengig av!

ALLU D - Serie
Sikteknuser

ALLU
One Step Ahead

Presiserer om last og merking

REGLER: Artikkelen var på trykk i februarutgaven.

Statens Vegvesen utdyper hva de mente med informasjon om merking av lang, bred og tung last.

Av Jørn Sørderholm - jos@mef.no

I marsutgaven sto det en artikkel om merking av lang, tung og bred last. Artikkelen var basert på informasjon fra Statens Vegvesen.

– Det bra at noen tar dette inn i sine magasiner og publisere endringer som kommer. Denne artikkelen har generert noen telefoner til oss som jobber med dispensasjoner for spesialtransport den siste tiden. Noen har tatt dette veldig bokstavelig, sier Dag Rusten i Trafikant- og Kjøretøyavdelingen i Statens Vegvesen region øst.

Derfor har fagseksjonen i Statens Vegvesen region øst som jobber med dispensasjoner for transport sett seg nødt til å be om presisering av et par ting.

Utstikkende
Spesielt om utstikkende gods, som får stikke maks 15 cm utenfor kjøretøyets sider. Dette gjelder transport med total bredde

inntil 2,55 m. Det vil i praksis si personbiler med tilhenger og andre mindre kjøretøyer.

Når det gjelder større kjøretøyer er det fortsatt bestemmelsene i veglista som gjelder. Og for disse er det faktisk ingen endring fra tidligere forskrift.

– En lastebil kan dersom vilkår i Vedlegg 2 pkt 2 b er oppfylt kjøre med ett udelbart kolli med totalbredde inntil 3,25 m og totalengde inntil 20,00 m UTEN dispensasjon, sier Dag Rusten.

Krav til merking av vogntoget med skiltet «BRED LAST» slår inn når bredden overstiger 3,00 meter. Men utstikkende gods skal merkes i henhold til forskriften.

For lange vogntog har merkekravet øket fra 19 til 19,5 meter. Her understreker Statens Vegvesen at dette gjelder normaltransport. Spesialtransport skal merkes i henhold til veglista for spesialtransport. ■

Holder til i Innfjorden i Rauma kommune

Størst i Norge på veitrekker

Over 40 års erfaring

HEF-medlem

48 ansatte og en omsetning på over 150 millioner

www.agjerde.no

ARVID BJERDE AS 6315 INNFJORDEN

TLF: 71 22 72 22 E-POST: salg@agjerde.no

**NOR
SLEP**

tlf: 33 48 93 70

Quality since 1983

GULLKANT

Damm

Langendorf

trio

ROJO KONSTRUKTOR TRAILER

Fliegl

Nor Slep AS - tlf: 33 48 93 70 – Pindsleveien 21 – 3205 Sandefjord – norslep@norslep.no – norslep.no

Avgift og vederlag

Staten har lagt på dieselavgiften. Hvordan er det med entreprenørers rett til å kreve vederlagsjustering?

Av Holm Grimsrud- anleggsmaskinen@mef.no

Stortinget vedtok å øke grunnavgiften på mineralolje mv. med 52 øre per liter utover prisjustering, med virkning fra 1. januar 2014. For entreprenører med kontrakter som ble inngått før denne dato vil økningen kunne innebære en betydelig merkostnad. I forbindelse med den aktuelle avgiftsøkningen har professor dr. juris Lasse Simonsen utarbeidet en betenkning på vegne av MEF, og deler av denne legges til grunn i det videre.

Fastpris

Overordnet knytter problemstillingen seg til avgiftsøkninger generelt for tilfeller hvor entreprenøren betaler avgiften. I denne forbindelse vil det kun være interessant å se på den aktuelle avgiftsøkningen i forhold til fastpris- eller enhetspriskontrakter. For kontrakter hvor arbeidet gjøres opp som regningsarbeid vil entreprenørens interesser være ivaretatt gjennom sitt krav på dekning av alle sine kostnader, inklusive utgifter som følge av avgiftsøkning.

Kontrakten danner utgangspunktet for hva som kan kreves dersom det i kontraktsperioden oppstår endringer i de forutsetninger som ligger til grunn for avtalen. Sett opp mot eldre standarder som tok for seg hvem som skulle betale, er bestemmelsene i NS 8405 punkt 27.3, NS 8406 punkt 23.1 og NS 8407 punkt 26.3 av mer nøytral karakter, ved at det er den kontraktsrettslige virkningen av avgiftsendringer som reguleres. Bestemmelsenes ordlyd åpner dermed for at avgifter som etter tidligere standarder falt utenfor hva det kunne kreves vederlagsjustering for, nå er omfattet. Resultatet må da være at økningen i dieselavgiften omfattes av reguleringsbestemmelsene.

Endres

For både NS 8405 punkt 27.3 og NS 8406 punkt 23.1 stilles det som vilkår for krav om vederlagsjustering at avgiften ble

endret etter at entreprenøren sendte sitt tilbud. Ordlyden «endres» kan imidlertid reise spørsmål hvorvidt det er vedtakstidspunktet eller ikrafttredelsestidspunktet som skal legges til grunn som skjæringspunkt for krav om vederlagsjustering. Selv for tilfeller hvor vedtakstidspunktet faller i forkant av entreprenørens tilbud, kan det på tilbudstidspunktet være stor usikkerhet knyttet til ikrafttredelsestidspunktet. Når da formålet bak bestemmelsene er å legge risikoen for endringer til byggherren, er det nærliggende at det er ikrafttredelsestidspunktet som skal legges til grunn.

For kontrakter basert på NS 8407, altså totalentrepriser, oppstiller punkt 26.3 som vilkår for vederlagsjustering at totalentreprenøren «ikke burde tatt endringen i betraktning da tilbudet ble gitt». Følgelig må det kunne legges til grunn at entreprenørens gode tro er avskåret på vedtakstidspunktet, og at dette da sammenfaller med skjæringspunktet ved totalentreprise.

I totalentreprisekontraktene oppstilles det varslingsplikt for vederlagsjusteringskrav som relaterer seg til en økning av avgifter, jf. punkt 32.2. Fristen er uten ugrunnet opphold. Tilsvarende varslingskrav fremgår ikke av NS 8405 punkt 27.3 og NS 8406 punkt 23.1, hvor det kun fremgår at vederlaget skal «justeres».

Indeks

Standardenes bestemmelser om vederlagsjustering sier imidlertid ikke noe i relasjon til de tilfeller hvor avgiftsendringer gir utslag i indeksregulerte kontrakter. Det problematiske i så tilfelle er relatert til situasjoner hvor det vil kunne oppstå dobbelkompensasjon ved at endringer i større eller mindre grad allerede justeres gjennom indeksreguleringen. Simonsen peker i denne forbindelse på at sterke grunner taler for at dobbelkompensasjon ikke skal gis, og at «presiseringen av at entreprenøren ikke skal gis adgang til et påslag på en avgiftsøkning underbygger dette standpunktet».

Utfordringen ligger da i å finne løsninger på samordningen mellom vederlagsjustering og indeksregulering. MEF har i samråd med Statens vegvesen satt ned et utvalg som skal kartlegge dette, og

AVGIFT: Kan du kreve refundert den økte dieselavgiften? Det kommer an på kontrakten. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

fremskaffe et grunnlag for beregning av hvor stor del av avgiftsøkningen som dekkes av indeksregulering, slik at det mellomværende kompenseres i form av vederlagsjustering.

For kontrakter som ikke baserer seg på en av de norske standardene, vil det avgjørende for hvorvidt entreprenøren kan kreve vederlagsjustering bero på om avtalen åpner for dette.

Foreligger det ikke holdepunkter i kontrakten som åpner for vederlagsjustering som følge av avgiftsøkningen, vil den enkelte part måtte bære risikoen for endringer som oppstår i kontraktsperioden. Det vil si at slike uforutsette avgiftsendringer som vi nå ser eksempel på vil måtte dekkes av entreprenøren selv.

«Utfordringen ligger da i å finne løsninger på samordningen mellom vederlagsjustering og indeksregulering».

Vi oppfordrer derfor til at det tas inn spesifikke klausuler i avtalene om at avgiftsøkninger

vil kreves dekket. For kontrakter som er indeksregulerte vil imidlertid entreprenøren også her til en viss grad være avhjulpel, i likhet med utgangspunktet for indeksregulerte kontrakter basert på standardene.

Om forfatteren

Holm Grimsrud er student ved juridisk fakultet på Universitetet i Oslo, med praksis i MEFs juridiske avdeling. ■

HMS Kraftige saker

Dra en 22 kilovoltkabel av med skuffa, så kan du få drøyt 517 000 hestekrefter i trynet.

Av Jørn Söderholm - jos@mef.no

SVIDD: Sjøkk merket på skuffa etter at den traff en kable med spenning på. Det er dårlig sort å stå i nærheten da.
(FOTO: TRAINOR AS)

SARPSBORG: Hvis en gravemaskin ved et uhell sliter av en kabel som fører en spenning på 22 000 V vil det oppstå en kortslutning. Kortslutningsstrømmen kan komme opp i 10 000 A nær ved en stor trafo. Effekten er da 380 600 kW. Det vil si 517 616 hk.

Lysbuen kan bli 50 000 grader varm, og smellet av lysbuen kan lett ta trommehinnen på et menneske.

– Arbeider dere nærmere en høyspentkabel? Ring oss i driftssentralen. Og gjør det FØR dere starter. Vi vil gjerne koble ut kabelen.

Det sa Einar Magnus Dahl i Fortum på et innlegg under et kurs Geomatikk AS sin avdeling i Sarpsborg holdt for ansatte fra entreprenørbedrifter i Østfold.

Gå galt

– Hvis det skulle komme til å skade en høyspentkabel, så si i fra til driftssentralen før dere gjør noe annet. Hvis vi setter strømmen på så kan det gå riktig galt, sa Dahl.

Han illustrerte sitt budskap med bilder og Youtube-videoer av tilstrekkelig rystende karakter til at budskapet gikk inn.

Entreprenørmøtet var såpass populært at det ble arrangert i to runder, med rundt 40 deltakere på hver runde.

– Vi har invitert alle som har gravd i

BRENT: Hvis du drar av en kabel kan det gå riktig galt. I beste fall er det bare maskinen det går utover. Foto fra presentasjon på kurset.
(FOTO: SVEIN SLETTENG)

Østfold det siste året. Det er de som sitter i maskinene og jobber i grøfta som er her. De er viktigst å få lært opp, sier prosjektleder Trine Eidesmo i Geomatikk Sarpsborg.

Hennes avdeling betjener Østfold, Hedmark og Oppland med informasjon om ledningsnett i bakken.

Undervisning

I tillegg til Dahl fra Fortum bidro folk fra

netteierne Hafslund Nett, Østfold Energi og Telenor.

Møtet startet med en innledning om Geomatikk og graverens hverdag. Entreprenører kan bestille kart og påvisning via Geomatikks kundeportal på nett.

– Det startet med at Geomatikk og Fortum bisto med undervisning på anleggslinjen på Kalnes videregående, om gravemeldingstjenesten og sikkerhet

ved graving. Entreprenører i området fikk høre om det, og foreslo et kurs også for de erfarne karene ute i felt, sier Eidesmo.

Påviser Harald Røsholdt, også han fra Geomatikk, var en av innleiderne på kurset. Geomatikk utfører 40-50 000 påvisninger pr år, og kontakt med graveentreprenører er en del av dagliglivet. Røsholdt ga noen konkrete tips om møtet mellom påviser og graver.

CASE TRAKTORGRAVER ST606

En utvokstet utviklingsplan for den utvokstede maskinproduksjonen

- Støtt utvokst, med utvokst graver
- Støtt utvokst og forbedring av trykkmåling
- Effektivitet i transport og i brukstid
- Støtt / 3000 timer brukstid

Støtt utvokst og forbedring av trykkmåling

DAGENBORG

12 37 00 70 30 • www.dagenborg.no

FLEKKEFJORD PRODUKTER AS

• gir deg gode opplevelser

Våre produkter blir produsert i Norge i R&D 400 / 8000000 - Produsent av utstyr fra 0,5 til 50 tonne gravemaskiner

Flekkefjord Produkter AS - Svegeskogen 11 - 4400 Flekkefjord Tlf 38 32 70 70 post@graveutstyr.no

– Vi utfører ikke påvisning hvis kunden, det vil si den som skal grave, ikke møter opp. Eller hvis den vi møter ikke vet nøyaktig hvor det skal graves. Det hender vi møter representanter fra gravefirmaet som har blitt sendt dit på vegne av en som har sagt «jeg er opptatt akkurat nå. Kan ikke du stikke bort og ta imot påviseren?». Det fungerer ikke! Vi utfører påvisning kun hvis den vi møter vet hvor det skal graves, sier Harald Røsholdt.

Påviserne fra Geomatikk påviser kabler tilhørende alle nett. Det vil si alle nett tilhørende eiere som har avtale med Geomatikk. Den som graver har dermed kun én person å forholde seg til. ■

KURS: F.v. Harald Røsholdt, Wenche Irene Nilsen og Trine Eidesmo er glad for den gode responsen på entreprenørkurset.

(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

KOMATSU | *Forestry Quality*

ENDELIG HYDRAULISK HYTTEFJÆRING PÅ ORDENTLIG

Hvorfor kompromisse og prøve snarveier når det kan gjøres ordentlig helt fra starten? Dette er vårt nye tilvalg på lastbærere, Komatsu Comfort Ride et godt eksempel på. Vi snakker nemlig om en hydraulisk fjæring som ikke bare optimaliserer produktivitet og ergonomien, men som også gjør hytta og hele maskinen til en mer attraktiv

arbeidsplass. Forklaringen ligger i den velutviklede konstruksjonen med fire hydrauliskeylindere med unik, lang slaglengde som sitter i hvert hjørne av førerhuset. Dette gjør at vibrasjoner, støt og krenkning er redusert på en overlegen effektiv måte. Resultatet er selvsagt like gunstig for kroppen som for lønnsomheten. Les mer på www.komatsuforest.no

“PRODUKTIV - SLITESTERK”
MED UTRUSTNING TILPÅTT DITT BEHOV

LIUGONG CLG 856 IV TC

- Cummins-motor
- Kawasaki-hydraulikk
- ZF- girkasse
- ZF- akslinger
- Grammer- luftstol
- Denso- klimaanlegg
- SKF- sentralsmøring
- El. pansertilt
- Ryggekamera

**KUN AUTORISERT
UTSTYR >>>**

MOBIL 1
Våre LiuGong maskiner
kjører på kvalitetsoljer fra
Mobil 1

Kontakt oss i dag for en hyggelig maskinprat og avtale om prøvekjøring

FINANSIERING
Vi tilbyr gunstig finansiering
på både nye og brukte
maskiner

GIANT PIGGHAMMER
- Norges mest solgte
- Norges beste garanti -
Inntil 3 år

HAKO MASKIN AS

HAKO MASKIN AS
Telefon: 32 13 18 00
Epost: hako@hakomaskin.no
Web: www.hakomaskin.no

www.facebook.com/hakomaskin

LIUGONG

TOUGH WORLD. TOUGH EQUIPMENT.

Komatsu Forest AS

2335 Stanga, tlf: 90178800

www.komatsuforest.no

NY: En Hydrema 926E gravelaster skal til et avfallsselskap i Lofoten.

Traktorgraver og smådumpere

– Etterspørselen etter mindre dumpere øker. Og kjøperne bruker dem mer enn de hadde trodd på forhånd.

Av Jørn Söderholm – jos@mef.no

JEVNAKER: Det forteller Bjørn M. Eriksen i Hydrema Norge AS. Toakslede 912 er den danske produsentens største suksess. I Norge er etterspørselen økende. Det ble i fjor levert 12 enheter av 912-serien. God framkommelighet og en egenvekt som tillater at maskinen kan gå med fullt (10 tonn) lass på vei har vært viktig for norske kjøpere.

– De som kjøper dumperne melder etterpå at de bruker dem vesentlig mer enn de hadde tenkt seg før de kjøpt den, sier Eriksen.

Redskap

Både 912 og storebror 922 registreres som motorredskaper, og er elektronisk hastighetsbegrenset til 30 km/t. De to dumperne kan gå med like mye lass på offentlig

GJENGEN: F.v. Arild Sande, Bjørn Inge Hoel, Bjørn M. Eriksen, Stefan Huber og Aleksander Ulland selger og skruer Hydrema i Norge. Dumperne 912 (t.v.) og 922 bak. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

vei, men de 10 tonnene utgjør bare halve lastekapasiteten til Hydrema 922. I fjor ble det solgt fire av den, til maskineiere som erstattet sine gamle Volvo A20 og tilsvarende Moxy-dumpere med Hydrema 922. Dumperne som kan gå med lass på vei er sjelden vare.

– Lastebil er den største konkurrenten til dumperne. Det er mange der ute som driver kombinasjonsdrift på vei og anlegg. Smådumperne blir

stadig mer aktuelt, og vi ser at etterspørselen øker, sier Bjørn M. Eriksen.

Den dagen vi var på besøk skjedde det også noe som også er sjelden vare her til lands: Leveranse av en flunkende ny traktorgraver. Eller gravelaster, som de kalles nå om dagen. En Hydrema 926E ble lastet opp på Toten Transports svanehalshenger, som satte kurs nordover. Neste stopp var Lofoten, der et lokalt avfallsselskap venter på sin nye investering. ■

HØYTRYKKSIVASKERE for MØKKAJOBBER

made in England

se video på www.timaco.no

RENE MASKINER ER GOD ØKONOMI

BARRETO - HELHYDRAULISKE KJEDGRAVERE

LIMACO

tel 330 50160

post@limaco.no

REMU

Start sesongen med ny REMU siktekuffe

Ny forhandler av REMU i Norge!

Slite- og løsmaskiner tilpasset:

- ✓ Sliding og blanding av jordmasser
- ✓ Kompost
- ✓ Fylling av grøfter
- ✓ Industri
- ✓ Gjenvinning
- ✓ Rehabilitering m.m.

OUTMARK

Magne Skjerve & Co. Tlf: 47 12 12 12, 47 12 12 12

Postboks 100, 4712 Lillesand

Tlf: 47 12 12 12 - 47 12 12 12

www.outmark.no

Geonett og VA på kommunalteknisk fagdag

Fire tonn sterkere vei

Det selges store mengder fiberduk her i landet. Noen tror den øker bæreevnen i veien. De tar feil.

Av Jørn Søderholm – jos@mef.no

SARPSBORG: – Det brukes mye duk i Norge, men alt for lite armering av vei. Det sier Espen Røren Johansen i Ahlsells avdeling i Fredrikstad.

Sammen med Tore Korsmo, salgsansvarlig for VA i Ahlsell, holdt han et innlegg på en kommunalteknisk fagdag som entreprenørbedriften Park & Anlegg AS arrangerte i slutten av mars på hovedkontoret på Hafslundøy utenfor Sarpsborg.

Armeringsnett – eller geonett, som det også kalles – var noe av det som sto på agendaen.

– Folk tror fiberduken øker bæreevnen i veien. Det er helt feil. Duken er kun massesesparering. Geonettet øker bæreevnen. Hvis man armerer med nett kan man gå ned på overbygningen. Geonettet øker bæreevnen med ca fire tonn akseltrykk, forutsatt samme oppbygning i veien for, sier Tore Korsmo.

– Det blir litt feil å si så bastant. Separering av masser gir bæreevne i anleggs-konstruksjoner. Geonett tilfører ekstra strekkstyrke, utdyper Henning Sørensen. Han er salgssjef i Ahlsells Geopro-avdeling, som har spesialkompetanse i geosynteter.

Bløt

Armeringsnett er et utmerket hjelpemiddel for bygging av vei på bløt grunn. Armeringsnett i rehabilitering av eksisterende vei reduserer massebehovet, og øker levetiden på den rehabiliterte veien.

Park & Anlegg AS inviterte kommune-kunder fra Østfold og aktuelle leverandører til fagdagen. I tillegg til geonett-innspillet fra Ahlsell var det mye VA på programmet. Jon Arne Engan er doktorgradsstipendiat på Norges Miljø-og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås. Han jobber med en doktorgrad på overvanns-

FORTS

NETT: Espen Røren Johansen (t.v.) og Tore Korsmo fra Ahlsell mener det går merkelig mye fiberduk og lite geonett. – Fiberduk har ingen bæreevne. Det har geonett, minner de om.

SITECH
www.SITECH-norway.com
Telefon: 32 85 04 40

VALS!

Anleggets viktigste maskin...

CCS900
Valsesystem til Asfalt og Anleggsvalser

Med Trimbles valesystemer er du sikret at kvaliteten i arbeidet ditt blir riktig og at nødvendig dokumentasjon til byggherren blir levert på kjente formater og med en velkjent Trimble kvalitet. Kompatibelt med alle typer og merker av valser.

Prøv morgendagens standard allerede i dag.

Trimble
Advanced Earthmovers

SVEIS: Demonstrasjon av PE-sveising i en av Park & Anleggs sveisekonteinere.

håndtering. Han pekte blant annet på følgene av klimaendringene som foregår nå, og han minnet om hovedkravet i teknisk forskrift (TEK):

– Overvann skal i størst mulig grad infiltreres. Vi ser klimaendringer som foregår nå. Temperaturer og nedbør øker. Østlandet har hatt den våteste vinteren siden målingene startet. Halden, Sarpsborg, Fredrikstad og Rygge satte nedbørsrekorder i vinter, med nedbørsmengder 240-250 prosent over normal. Overvannssystemene overbelastes, og vannet finner selv nye veier, sa Engan.

Målinger

Som et ledd i doktorgradsarbeidet skal Engan gjøre målinger på det 550 kubikkmeter store fordrynningsmagasinet Park & Anlegg AS bygget utenfor Ski i Akershus nylig, og som ble omtalt i forrige Anleggsmaskinen.

VA var også hovedfokus i foredragene til Morten Grannes fra Ulefos (Vulkan Smith har skiftet navn til Ulefos), og Arvid Aasen fra Pipelife.

– Anboringer er det største problemet vi har. Det er mye lekkasjer rundt anboringsklamre. Blant annet som følge av galvanisk spenning mellom messingventiler og duktile rør. Nå har 100 kommuner gått over til gjengefrie anboringer, fortalte Morten Grannes.

Her fortsatte han med å vise fram Ulefoss-systemet ZAK som gjør det enkelt og lekkasjesikkert å lage anboringer med muffer i stedet for gjengede ventiler. Han orienterte også om Baio-systemet,

ANBORINGER: – Lekkasjer fra anboringsklamre er et stort problem, sa Morten Grannes fra Ulefos.

som skal gjøre det enkelt å lage boltefrie, strekkfaste skjøter. Ikke minst i jordsmonn som tærer på bolter.

Kostnader

– Er det dyrt, spørres det fra salen.

– Ja! Og jeg visste at det spørsmålet ville komme fra en entreprenør, humret Grannes.

Han utdypet det med å si at delene er noe dyrere enn andre systemer, men at totalkostnadene blir lavere ved at man sparer inn på monteringstid og levetid.

– Konsulenter beskriver ofte plastkummer opp til 630 millimeter og betong over dette. Det er det ingen grunn til, opplyste Arvid Aasen fra Pipelife.

Der i gården tilbyr de plastkummer helt opp til 1 000 millimeter, som er vesentlig lettere enn betongkummer. De har også utvidet sortimentet av plastrør for overvann, opp til 800 og 1 000 millimeter.

DOKTOR: Jon Arne Engan jobber med doktorgrad i overvann på NMBU.

LÆRENDE BEDRIFT: Park & Anlegg AS arrangerte fagdag innen kommunalteknikk. Arrangementskomiteen var f.v. Jack Valleraune, Kjell Arne Leinum, Simen Larssen og Sigbjørn Rød.

Men det er ikke lett å få nye produkter inn på VA-markedet. Kommuner og konsulenter kan være en treg materie å bearbeide.

Læring

– Det er fire år siden plastkummen i 1 000 millimeter kom. Det går minst fem år før et nytt produkt innen VA får tak i markedet. Nå ser vi at mange kommuner, også typiske støpejernskommuner, er i ferd med å gå over til PE, sa Arvid Aasen.

– Faglig læring og nytenkning. Det er vår viktigste motivasjon for å arrangere kommunalteknisk fagdag. Dette henger sammen med Park & Anleggs verdier: nytenkning, trygghet og stolthet. Våre

verdier er førende for alt vi gjør internt og eksternt. Vi vet også at våre ansatte, våre partnere på leverandørsiden og ikke minst våre kunder synes det er veldig viktig å kunne delta på aktiviteter der fag og læring står i fokus. Når kompetansen øker så øker også effektiviteten. Det skaper trygghet og motivasjon, og bedriften blir et godt sted å jobbe for de ansatte. Kommunalteknisk fagdag med VA, overvann og rassikring er rettet inn mot et av våre definerte markedssegmenter, sier Simen Larssen i Park & Anlegg AS.

TREGT: Pipelife har plastkummer opp til 1 000 mm. – Men det tar tid å få kommuner og konsulenter til å oppdage det, sier Arvid Aasen i Pipelife.

GRAVESKUFFER? SNAKK MED KNUT! TLF. 33 43 02 46

www.holgers.no

HOLGERS AS

ANDRUS VÆRHOUSPLASS
3150 ANDRUS
TEL: +47 33 43 02 00
FAX: +47 33 43 02 01
POST@HOLGERS.NO

Verdens raskeste gravemaskiner

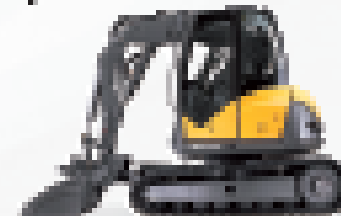
NY 6MCR

- 6 tonn

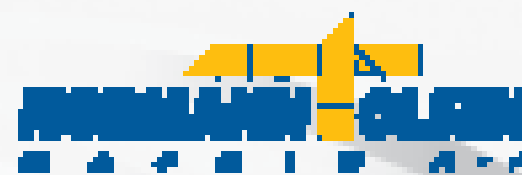
8MCR, 10MCR

- 8 tonn

- 10 tonn

- ➔ Hastighet på belter opptil 10 km/t
- ➔ Den optimale kombinasjonen gravemaskin/kompaktlaster
- ➔ Maskinen som kommer til der andre må gi tapt

Mecalac Norge AS, Postboks 101, 1011 Vækerhus
TELEFON: 0202 10000, FAX: 0202 10001, WWW.MECALAC.NO
E-MAIL: info@mecalac.no

MECALAC

For at du skal være best mulig forsikret, spør vi ekspertene om råd

Vi skal ha Norges beste forsikringer for entreprenørbransjen. Derfor er det helt naturlig for oss å spørre råd hos de som kan mest om bransjen — entreprenørene.

Siden 1975 har MEF samarbeidet med å utarbeide forsikringer til MEFs medlemmer. Medlemstilbudene som vi tilbyr nå, basert på forsikringskonseptet som vi har utviklet og som — ja, til og med andre nye forsikringskonsept — har blitt, blir og blir mer og mer.

Velg du MEF som ditt forsikrings selskap og du får forsikringer som er laget av oss som virkelig hjelper deg i livet.

For å snakke med en av våre MEF-eksperter, ring 015 11 455.
Du kan også lese mer på www.mef.no

MEF og MEF-eksperter

Arbeidsgiverdagen øker mest!

Overskriften på dette innlegget minner kanskje om en avisreklame fra 80- eller 90-tallet? Men jeg følte for å skrive dette etter å ha deltatt på noe som de senere årene har utviklet seg til å bli en av MEFs viktigste møteplasser gjennom året.

Arbeidsgiverdagen, som er en utvidelse og videreføring av Tariffkonferansen, ble gjennomført på Gardermoen 27. mars. Alle medlemsbedrifter var invitert til å delta. Ikke bare de bedriftene som har tariffavtale, men alle. Og bedriftene som meldte seg på innen det var fulltegnet, kunne melde seg på med to personer. Ikke nok med det, men MEF dekker også utgifter til reise og opphold for alle deltakere. Supert tilbud, ikke sant?

Ja, ja, sier du kanskje, men hvorfor skal man delta på et seminar bare fordi det er gratis? Ikke derfor, selvfølgelig, men fordi man ved å delta på Arbeidsgiverdagen får mer kunnskap og blir mer profesjonelle arbeidsgivere. Jeg tror årets Arbeidsgiverdag, med rekorddeltakelse på 160 personer, ble så populært fordi programmet var interessant og nyttig for de medlemsbedriftene som deltok. Her tok vi opp temaer som Innskerpet permitteringslov, bruk av firmabil med grønne skilter, håndtering av sykmeldte, arbeidstakers lojalitetsplikt ved oppstart av konkurrerende virksomhet, innarbeidingsordninger og forberedelser til årets lønnsoppgjør. Det var stort engasjement med spørsmål og kommentarer fra salen på flere av temaene, og tilbakemeldingene etterpå tyder på at deltakerne var fornøyde.

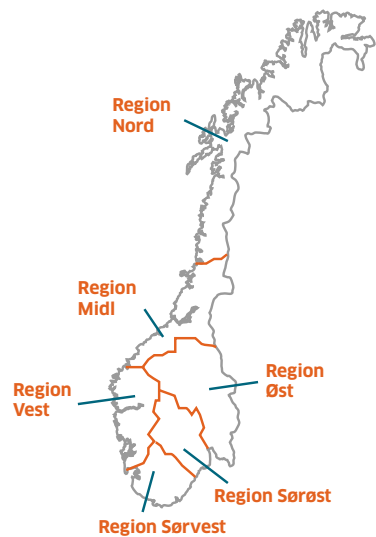
Erfaringene fra årets Arbeidsgiverdag skal vi nå evaluere og ta med oss til planleggingen av neste års arrangement. Har du som arbeidsgiver innspill til temaer vi bør ta opp neste år, så send en e-post til stein.gunnes@mef.no. Jeg er ganske sikker på at stadig flere vurderer denne dagen som ett av flere gode tilbud til MEF-bedriftene, og at antall påmeldinger kommer til å øke. Så vi må allerede nå vurdere å finne et sted som kan gi plass til enda flere deltakere neste vår.

Ha en god forsommer!

Trond Johannesen

Trond Johannesen

MEF-nytt gir et innblikk i forbundets arbeid og aktiviteter i hele landet.

HOVEDKONTORET
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
firmapost@mef.no
www.mef.no

REGION ØST
Grønnegata 40
2300 Hamar
Telefon: 958 72 00 00
region.ost@mef.no

REGION SØRØST
Broen 6
3170 Sem
Telefon: 33 35 99 90
region.sorost@mef.no

REGION SØRVEST
Kongensgate 24
4610 Kristiansand
Telefon: 958 38 00 00
region.sorvest@mef.no

REGION VEST
Eidsvågbakken 1
5105 Eidsvåg
Telefon: 55 53 55 40
region.vest@mef.no

REGION MIDT
Hornebergveien 1
7038 Trondheim
Telefon: 948 78 00 00
region.midt@mef.no

REGION NORD
Stakkevollveien 41
9010 Tromsø
Telefon: 77 62 44 22
region.nord@mef.no

SEKSJON RESSURS OG MILJØ
- Skog
- Brønn og spesialboring
- Gjenvinning og avfallshåndtering
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
seksjonressursogmiljo@mef.no

Region Midt

Grunnleggende rørlegging

Region Midt har i samarbeid med Gauldal videregående skole VG 2 anleggsteknikk, gjennomført grunnleggende kurs i rørlegging for våre lærlinger.

Det er første gangen et slikt kurs blir gjennomført, så takk til vår samarbeidspartner Br Dahl som stiller med materiell og forelesere.

De 23 lærlingene som var på kurset syntes at det hadde vært en lærerik dag.

Joakim studer boremønster før han setter i gang.

Region Midt

I fars fotspor

Joakim Kvåle er ansatt hos sin far i Kvåle Maskin som er et firma fra Fannrem i Orkdal kommune som ligger i Sør-Trøndelag.

Han har gått bygg og anleggsteknikk ved Meldal videregående skole, og er nå lærling i fjell og bergverksfaget, noe han stor trives med. Kvåle Maskin hatt mye samarbeid med Olav Alvheim Maskinstasjon.

Nå er Joakim på Vestbase og kjører borerigg. Har ansvar for varsling av 33 personer via sms. før det sprenes. Han bruker et sms-system som gjør at alle får meldingen samtidig. En melding sendes om morgenen, og en 30 minutt før sprenging. Han er også med på å lage salveplaner og sender inn dokumentasjon på beregning og medgått sprengstoff.

Joakim visste tidlig at han skulle gå i sine fars fotspor, og dette er et yrke han kan anbefale. «Det er kjekt å være med på å skape noe og se resultat av det man gjør» sier Joakim. «Og så lærer jeg mye av å være på Vestbase», avslutter han før han setter i gang med boringen.

Styremedlem Svend Ingvar Hoel Larsen ønsket ikke gjenvalg til styret. I forbindelse med festmiddagen lørdag ble han takket for sin innsats som styremedlem siden 2010.

Birger Furesund fra Aurvoll og Furesund AS og Gudmund Ole Vatn fra Vatn Maskinstasjon AS som har mottatt utmerkelse for lærling som har tatt fagbrev i 2013. Det var styreleder Arvid Gjerde som overrakte utmerkelsen.

Region Midt

Faglig og sosialt på Oppdal

OKAB Møre og Romsdal gjennomførte helga 7-9 mars årsmøte på Oppdal. Selve årsmøtet ble avholdt 8. mars med 40 personer og 25 stemmeberettigete til stede. Agenda var vanlige årsmøte saker som gjennomgang av årsberetning, regnskap, budsjett, valg og markering av de lærebedrifter som har hatt lærling som har avlagt og bestått fagprøven. Styret består nå av styreleder Arvid Gjerde, nestleder Bjørn Busengdal, medlemmene Lars Tore Opshaug, Oddbjørn Moe og Vidar Røren. Varamedlemmer er Roe Eide, Bjørn Ove Samuelsen, Ove Stormyr og Ole Skjermo.

Dagen ble avsluttet med festmiddag, med musikk av Harlekin og underholdning av Øyvind Loven. OKAB M&R vil takke alle bedrifter for året som har gått, og ønsker lykke til i året som kommer med opplæring av nye fagarbeidere.

Region Nord

Nytt styre valgt

Årsmøte i avd. Finnmark ble holdt 22. mars på Eden hotel, Cannes. Fra Finnmark deltok 15 medlemsfirma og totalt 21 personer. I forbindelse med årsmøte var det satt av god tid til avklarende spørsmål og redegjørelse om de ulike saker som var til behandling.

Etter valget har styret følgende sammensetning:

Leder: Jan Erik Opgård (Alta)

Styremedlemmer: Tormod Svineng (Karasjok), Roy Tore Andersen (Berlevåg), Roger Pettersen (Tana), Jan Sverre Pedersen (Alta)

Vararepresentanter: Paul Tore Kristensen (Alta), Tormod Kristensen (Alta) og Trond Are Pettersen (Båtsfjord).

Region Nord

Fag- og årsmøte tur til Frankrike

Avd. Finnmark, Troms og Nordland valgte i år å ha en felles fagtur i til Cannes i Sør-Frankrike. Sidene medlemmene var samlet, ble det også gjennomført årsmøte i hver avdeling. På årsmøteturen deltok til sammen 97 personer fra region Nord, samt leverandører.

MEFs Regionsjef i Region Nord, Randi Pedersen, redegjorde for reglene som gjelder i forbindelse med innleie eller ansettelse av personer fra andre land enn Norge. Det er strengere krav når personene kommer fra land utenfor EU. Alle personer som har maskinførerbevis fra et annet land enn Norge, må få beviset godkjent av Direktoratet for Arbeidstilsynet. Det gjelder også personer som kommer fra Sverige eller Finland.

Advokat Erling Erstad fra MEF, informerte om reglene for å innstille arbeidet hvis byggherren misligholder sin del av kontrakten ved å ikke betale fakturaer som det ikke er tvist om. Han informerte også fra en del rettsaker som har stor betydning for bransjen.

Region Nord

Medlemsmøte i Nordland

10.februar ble det arrangert medlemsmøte i Mo i Rana der sykefraværsoppfølging, rekruttering av utenlandsk arbeidskraft og utdanning/rekruttering i bransjen var tema.

I forbindelse med medlemsmøtet i Mo i Rana hadde administrasjonen i MEF Region Nord satt av tre dager til bedriftsbesøk i regionen. I Mosjøen var vi på bedriftsbesøk hos Valter Svendsen AS, Arne Turmo AS og Kolbjørn Nilsskog AS, sistnevnte fikk vi også et besøk i steinbruddet. I Mo i Rana besøkte vi Nesna Maskinstasjon, Øljord & Aanes Entr. Forr. AS og Ospas AS. I området mellom Mo i Rana og Mosjøen besøkte vi Torolf Svartvassmo AS, Roger Nilsen AS og Bleikvassli Gruber AS. Vi ble tatt godt i mot hos samtlige bedrifter og ser fram til neste besøksrunde i Nordland.

Fra venstre Kenneth Rott, Dag Fisketjøn, Svein Myhrvold, Tommy Stangeland og Leon Stangeland.

Region Nord

Møte med Rogalandsbenken

MEF avd. Sør-Rogaland var i møte med Rogalandsbenken på Stortinget tirsdag 4. mars.

Utgangspunktet for møtet var anleggsbransjens situasjon i Rogaland, og MEF hadde i forkant sendt over et notat som orienterte om denne.

- Vi fikk fortalt om våre utfordringer i regionen. Diskusjonen gikk bl.a. på kontraktstørrelser, miljø-/dieselavgift, anbudsregler i henhold til lov om offentlige anskaffelser, videre utlysning av kontrakter fra Statens vegvesen, skole, utdanning og rekruttering, forteller Svein Myhrvold, region-sjef for MEFs region Sørvest.

- Våre notater ble tatt godt imot og de ønsket oppdateringer om bransjen fremover. Det ble enighet om at vi skal ha åpne linjer og spille på lag med hverandre.

Region Sørøst

25 år i MEF

Brødrene Rodegård AS fra Nesbyen fikk overlevert plakett for 25 års medlemskap.

Vi gratulerer!

Anlaug, brødrene Kent Jonny og Arild, samt den yngste «anleggskaren» i firma, Øivind Rodegård.

MEF-medlemmer:

Gå ikke glipp av MEFs landsmøte i Sandefjord i sommer!

Landsmøtet arrangeres på Rica Park Hotel i Sandefjord 13.-15. juni 2014, og MEF håper så mange medlemsbedrifter som mulig vil delta. Påmelding snarest og senest 5. mai. Årsberetning, regnskap og sakspapirer vil bli sendt i uke 18.

Sandefjord, som er vertskapsbyen for årets landsmøte, er en tradisjonsrik sjøfarts- og kulturby. Fra 1850 og utover drev en del skuter fra Sandefjord selfangst og hvalfangst i Nordishavet og Finnmarkskysten. Midtåsen var i perioden 1933 til 1982 hjemmet til Anders Jahre, den berømte hvalbåtrederen. Her holdt han fasjonable selskaper for Europas adel, kultureliten og mektige personer.

Sandefjord har i dag et betydelig fagmiljø innenfor ingeniøring. Over tusen fagpersoner arbeider i hovedsak innenfor olje og gass. Malingsfabrikken Jotun er byens hjørnesteinsbedrift og er en global virksomhet med mer enn 35 datterselskaper over hele verden.

PROGRAM

Torsdag 12. juni

11.00 Hovedstyremøte

Fredag 13. juni

09.00 - 12.00 Representantskapsmøte

12.00 Lunsj

13.00 - 17.00 Representantskapsmøte

18.00 - 19.00 Presentasjon av MEF avdeling Vestfold

19.30 Grillaften med underholdning og dans

Lørdag 14. juni

08.00 Innsjekking av delegater

09.00 Åpning

Fagseminar: Kunsten å overbevise – kunsten å formidle

v/ Kjell Terje Ringdal

Landsmøte i MEF

Ledsagerprogram

11.30 Lunsj

12.30 Landsmøtet fortsetter

13.30-16.00 Festmiddag

Søndag 15. juni

12.00 - 16.00 Båttur:

For de som ønsker å se den flotte skjærgården tilbys et cruise fra Tønsberg mot Nøtterøy og Tjome på båten MS Dronning Blanca. Turen vil ta ca. 3,5 timer. Det tas forbehold om tilstrekkelig antall deltakere for å gjennomføre utflukten.

Gå inn på mef.no for mer detaljert program og påmelding, eller kontakt MEF v/ Eva Skaar, e-post eva.skaar@mef.no, telefon 22 40 29 23.

Foto: Eiken Larsen

Region Sørøst

Bedrer anleggs- teknikkutdannelsen

En prat under brakkemiddagen på anleggsdagene i januar mellom daglig leder hos Oskar og Tormod Wike as, Christoffer Bruserud og lærerne på anleggsteknikklinja på Re videregående skole i Vestfold fikk stor positiv betydning for elevene på skolen.

Til daglig sliter Re videregående skole med en begrenset maskin og utstyrspark, noe lærerne og Christoffer Bruserud drøftet under middagen. Christoffer har i en årrekke fulgt skolen tett, og firmaet hans tar inn lærlinger derfra hvert år. Han kjenner derfor skoletilbudet og hva elevene har fått av praksis, når de kommer ut som lærlinger.

Christoffer mener fagutdannet ungdom er fremtiden for anleggsbransjen, og for å få de beste til å velge våre fag så må bransjen også bidra på enkelte felt. Han legger ikke skjul på at tilbudet fylkeskommunen gir er i snaueste laget. Elevene trenger utstyr, maskiner og gode lærere for å være best mulig rustet til de skal ut i arbeidslivet som lærlinger. Han er tilhenger av at også fylkeskommunen har et lokalt skoletilbud, men han ønsker veldig at det fylkeskommunale tilbudet nærmer seg landslinje-tilbudet når det gjelder maskinpark og antall lærere pr. elev.

Det var nettopp denne tanken Christoffer hadde i hodet når han på strak arm under middagen på Gardermoen lovet at det neste morgen ville stå en CAT doser med instruktør til elevenes disposisjon på skolens øvingsområde. Lærerne trodde ikke sine egne ører, men Bruserud holdt «nesten» ord. Det tok bare en ekstra dag, fordi de måtte ha dispensasjon for å frakte maskinen. Et eksternt firma flyttet maskinen og bare det kostet Oskar og Tormod Wike as kr. 20 000.- I tillegg hadde firmaet lønnsutgifter til instruktør m.m, men Christoffer Bruserud er overhodet

Doseren skolen fikk låne.

ikke opptatt av hva det kostet. Han er mye mer opptatt av hva bransjen får igjen for slike «stunt». Hvis dette er med på å rekruttere gode folk til bransjen så er det verdt hver krone.

I to uker fikk elevene spesialopplæring i doserkjøring av Leif Gunnerød, en av Vestfolds dyktigste doserførere. Men historien slutter ikke her. Når doseren ble hentet hadde Oskar og Tormod Wike as med seg en vals med datastyring som elevene fikk opplæring på i et par uker.

Også tidligere har Christoffer tatt grep overfor skolen. I 2007 sa lærerne på anleggsteknikklinja opp sine stillinger tidlig i skoleåret og 12 elever ble stående uten et offentlig opplæringstilbud. Situasjonen så håpløs ut for flere av elevene. Den gangen grep Oskar og Tormod Wike as inn ved Christoffer Bruserud og ga seks av elevene læreplass på dagen. Resten av elevene fikk læreplass hos andre Vestfoldentreprenører.

Firmaet Oskar og Tormod Wike as blir nå profilert utad som WIKE. Det er NCB HOLDING som er 100 % eid av Christoffer Bruserud som eier Oskar og Tormod Wike as, og Cristoffer Bruserud er daglig leder. I tillegg hører Machine partner as med Gunn Bruserud som daglig leder og Solum Pukkverk med Øystein Stokke som daglig leder inn under NCB HOLDING.

Totalt har firmaene ca. 80 ansatte og forventet omsetning i NCB HOLDING i 2014 er ca. kr 170 mill. Christoffer har stor tro på fagutdannet ungdom, noe som også gjenspeiler grunnstammen i ledelsen hos Oskar og Tormod Wike. De fleste har «et fagbrev i bønn». Han har lovet å gjøre flere «stunts» når det gjelder opplæringen i Vestfold, men når og hva vil han foreløpig ikke si.

Tekst og foto: Øystein Lønn Nilsen

Christoffer Bruserud

Region Sørøst

Styret i MEF avdeling Vestfold

Det nye styret i MEF avdeling Vestfold ble som følger: Fra venstre ses Ole Petter Anvik, Jan Oddvar Smedsrud, Svern Haraldstad, Morten Engelstad, Carl Chr. Fon (leder), Kristoffer Foss, Håvard D. Myhre og Kenneth Thorstensen. Rune Sandnes var ikke til stede.

Region Sørøst

Styret i MEF avdeling Buskerud

Det nye styret i MEF avdeling Buskerud ble som følger: Fra venstre ses Ole Vegar Nørstebø, Jan Myrvang, Ståle Hansen, Ivar Andreas Tanum, Ole-Bjørn Øygard og Ann-Therese Kristoffersen (leder). Thomas Stryken, Trygve Løvås, Tom Erik Aannestad og Eivind Nedremyr var ikke tilstede.

Fra venstre ses Willy Jensen, Ivar Tanum, Berit Gunnerød, Thor Myrvang, Knut Øynebråten, Olaf Nørstebø, Per H. Stokke og nåværende leder Ann-Therese Kristoffersen.

Region Sørøst

50 års markering

Regionen avholdt felles årsmøtearrangement på Storefjell Høyfjellshotell 07. - 09. mars.

I forbindelse med årsmøtearrangementet ble det foretatt en markering av MEF avdeling Buskerud sitt 50 års jubileum. Tidligere formenn, styremedlemmer og ansatte ble hedret under markeringen.

Region Vest

Bergens vara-ordførar møtte MEF-avdelingane

Årsmøte i avdeling Nord Rogaland & Hordaland og avdeling Sogn & Fjordane blei avhelde i Bergen laurdag den 08.mars.

Før dei avdelingsvise årsmøta hadde avdelingane eit opplegg med felles proram. Varaordførar i Bergen, Tor Woldseth (Frp), ønskte årsmøtedeltakarane velkomne til Bergen. Vidar snakka han om utviklinga i Bergen med alle infrastrukturprosjekta (E39, Bybanen m.fl), VA-prosjekt og ikkje minst drivstoffavgifta. Vidare hadde administrerande direktør i MEF Trond Johannesen innlegg om utviklingstrekk i 2014 og framover med fokus på bla.a sosialdumping, oppfølging av NTP, sterkare fokus på HMS m.m. Hovudstyremedlem Inge Melkevoll sitt innlegg omhandla arbeidet til organisasjonsutvalet og framtidsutsiktene på bakgrunn av det. Felles delen blei avslutta med eit «Feeling good» foredrag av Marco Elsafadi. Marco er opteken av krafta som oppstår i relasjonar mellom mennesker - på godt og vondt. Livet handlar om samarbeid. Mennesker byggjer kvarandre og bryt kvarandre ned dagleg, er vi bevisst vårt ansvar i samspel mellom medmennesker?

Etter lunsj var det avdelingsvise årsmøter med ordinære årsmøtesaker.

Avdeling Sogn og Fjordane blei det gjenval på styremedlemene, slik at styret for 2014 blir: avdelingsleiar Harald Kvame, nestleiar Magne Hafstad, styremedlem Jon Gudbrand Kveen Øvre-Flo, styremedlem Harald Even Fosse, og styremedlem Sverre Anton Sunde.

Avdeling Nord Rogaland og Hordaland blei det ein del utskiftingar i styret. Ny avdelingsleiar blei Martin Kronheim om overtok etter Henrik Steine, som har vore med i styret i 11 år. Han var styremedlem i perioden 2003 - 2007, nestleiar 2007 - 2008 og avdelingsleiar i perioden 2008 - 2014. Styremedlem Oddvar Helgesen gikk også ut av avdelingstyret etter 8 år (2006 - 2014) som styremedlem. Styremedlem Andres Ekehaug gikk også ut av styret etter 4 år som styremedlem (2010 - 2014). Han var før det vara-medlem til styret i perioden 2008 - 2010. Stor takk til Henrik, Oddvar og Anders for innsatsen dei har gjort for MEF i denne tida!

Årsmøta blei avslutta med felles årsmøtemiddag med 108 personar til bords på Radisson Blu Royal Hotel Bryggen med underhaldning av Gisle Børge Styves Trio.

Felles årsmøtehelg for avdelingane i region vest var ein stor suksess, noko avdelingsstyra ønskjer å fortsette med det i åra som kjem.

Tekst og foto: Paul Olaf Baraas

Region Vest

VA, maskiner og golf

Region vest sin fagtur syden 2014 blei gjennomført i perioden 15 - 22.mars med tilhald i Turodalen på Gran Canaria. Det var i år 66 deltakarar. Fagtemaet var VA, maskiner, service, HMS og næringspolitikk. Første dag var det samling for alle med fagleg informasjon og sosiale aktivitetar som bla.a MEF golfturnering.

Fagtemadagane starta med dag 1, VA-Bergen Kommune ved tildigare avd.leiar Arne Jensen. Fokusområde var VA i Bergen kommune og utviklinga framover, samt eit større VA prosjekt i Strangaten i Bergen sentrum. Dag 2 var nye produkt, produktutvikling, og fokusområde for 2014 ved Geir Sørensen frå Ahlsell og Espen Mikalsen frå NOBI (Norsk Betong Industri AS). Dag 3 starta med informasjon om mogheitane ved bruk av laus Leca og distribusjonsopplegget for regionen ved Atle Ahmer i AS Oster. Vidare vart det med fokus på næringspolitikk ved avdelingsleiar Martin Kronheim og avdelingsleiar Harald Kvame. Fokusområde deira var viktigheta med og korleis ein arbeide med næringspolitikk i avdelingane og i regionen. Avdelingsleiarane gjorde ein kjempe god jobb på dette fagtemaet og fekk ein god dialog med medlemmane. Dag 4 var med Volvo Maskin Service (VMS) ved Jan Otto Saggau. Her vart ein grunding gjennomgang av kva VMS er og satsingsområda i 2014 og åra framover. I tillegg vart ein gjennomgang av anleggsmaskiner til Volvo og samarbeidet med Sandvik/Tamrock. Til slutt på denne dagen følgde avdelingsleiarane opp det næringspolitiske tema frå dag 3, samt ein online orientering om MEF sitt nye KHMS system ved regionsjef Paul Olaf Baraas.

Målsettinga om å få til fagtemadagar som innehadde gode og relevante tema som skapte interesse og engasjement hjå deltakarane vart innfridde av dei respektive foredragshaldarane.

Tekst og foto: Paul Olaf Baraas

Harald Kvame og Martin Kronheim i Turodalen på Gran Canaria.

Region Vest

Anlegg 2014 på nytt og større område

Maskinentreprenørenes Forbund sin avdeling i Nord-Rogaland og Sunnhordaland har atter ein gong gleda av å invitere til Anlegg 2014 i Haugesund 23.-25.mai.

Messeområdet er flytta frå Haugaland travpark til Raglamyr vis-a-vis Amanda Storsenter. Området ein no disponerer er på ca. 60 mål og innehar dermed nok plass både til messa og parkering for tilreisande.

- Arrangementet vil bli opna fredag den 23. mai kl. 1100.
- Fredag kveld blir skaldyraften, med musikk av Synth & Le, i Rica Maritim Hall.
- Laurdag ettermiddag blir «regionsjefens corner», med overraskingar, ved Rica Maritim Hotel.
- Laurdag kveld blir det stor festbankett i Maritim Hall for utstillarar, medlemar og ansatte

m/følgje. Skikkelig dansemusikk med Det Norske Festorkester.

- OKAB arrangerar maskinfører-konkurransar med fine premiar.
- Premiering av beste stand.
- Døgnvakt på utstillingsområdet.
- Heile Rica Maritim Hotell og Thon Hotel Saga er reservert for utstillarar og medlemmane i MEF.
- Stort sosialt samvær blant utstillarar og medlemar/entreprenørar

Opningstidene på messa er:

Fredag: 23. mai, kl. 11.00-18.00
Lørdag: 24. mai, kl. 10.00-16.00
Søndag: 25. mai, kl. 10.00-15.00

Gå inn på www.mef.no for påmelding og bestilling av overnatting, skaldyraften og festbankett.

Region Øst

Styresamling i Region Øst

Styrene i Hedmark, Oppland, Østfold og OKAB Region Øst samlet seg til felles styremøte på Elverum onsdag 19. mars.

Dette var første gangen en slik samling ble arrangert, og de tillitsvalgte møtte opp med stort engasjement. Sammen med de tillitsvalgte møtte også kompetansesjef Fred Arild Gyldenås og hovedstyreprerentant Trond Hulleberg invitert.

Gyldenås hadde et innlegg om «framtidens anleggsmaskinfører», og utfordret styrene til å tenke gjennom kompetansebehovet til denne.

Hovedtemaet på møtet var avdelingene og MEF sine «utfordringer i fremtiden», og avdelingslederne la frem «sine» utfordringer, for en ærlig og redelig diskusjon ble gjennomført. Tilslutt oppsummerte HS-representat Trond Hulleberg hovedtemaene.

Region Øst

Ny styreleder

På årsmøtet til MEF Østfold 2014 som ble holdt den 18. mars i Halden ble det valgt ny styreleder.

Vi takker Lene Jørgensen for en fantastisk innsats i over 15 år som tillitsvalgt og fire år som avdelingsleder i MEF Østfold og ønsker Jan Olav Lindhaugen velkommen. Jan Olav har vært noen år i bransjen han også og under hans ledelse vil MEF Østfold fortsette å være en fremoverlent, fremtidsrettet, tett på og troverdig organisasjon som jobber for maskinentreprenørenes interesser.

MEFs veteranantreffe 2014

13. – 20. september, Catalonia i Spania

Benytt anledningen til å oppleve Catalonia sammen med bransjekolleger i MEF. Det blir innkvartering i den sjarmende byen Sitges som ligger en drøyt halvtimes kjøretur fra Barcelona. Det er lagt opp til utflukter til Barcelona og til vinhuset Codorniu, en av de største cava-produsentene. Vi skal selvsagt smake på produktene! Vi tilbyr også en utfukt opp i fjellet, til Montserrat, den «ufsete» fjellformasjonen med fantastisk utsikt over Catalonia.

Vi har forhåndsreservert flyseter både fra Oslo og Trondheim.

MEFs veteranantreffe arrangeres for 20. gang. Du må ikke være pensjonist for å delta. Alle som har lang bransjeerfaring og medlemskap i MEF, inkludert ledsagere, er hjertelig velkommen.

Detaljert program og påmeldingsskjema er tilgjengelig på www.mef.no. Tilbudet gjelder et begrenset antall plasser og påmeldinger registreres etter «først til mølla prinsippet».

Ytterligere informasjon fås ved henvendelse til MEF v/Björg Fossum, telefon 22 40 29 10/ 913 19 289, e-post: bjorg.fossum@mef.no, eller Escape Travel v/Hanne Johnsen, telefon 22 01 71 71, e-post: hanne.johnsen@escapetravel.no.

Velkommen til Catalonia!

MEF anbefaler Storebrand til deg som er medlemsbedrift

Som medlem i Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) får din bedrift gunstige betingelser på tjenstepensjon og forsikring i Storebrand.

- > Tjenstepensjon
- > Helseforsikring
- > Engangserstatninger ved død og arbeidsuførhet

Du får anbefalinger og gode løsninger som er tilpasset din bedrift og de ansatte. Gjennom Storebrand Fordel får alle ansatte god oversikt og råd om pensjon i tillegg til en rekke gunstige fordeler.

Ring MEF-teamet i Storebrand på telefon 22 31 58 03 eller les mer på storebrand.no/mef

 storebrand

MASKIN-
ENTREPRENØRENE
FORBUND

Velkommen til MEFs Anleggsutstilling

Granåsen 20. – 22. juni 2014

MEFA 2014

For mer informasjon kontakt: mefa2014@mef.no – tlf. 948 78 000

Region Øst

Møte med Østfoldbenken

MEF Østfold hadde 24. mars et møte med stortingets «Østfoldbenk». Det ble 45 intense minutter om MEF sine næringspolitiske flaggsaker og om to høyaktuelle saker for maskinentreprenørene i Østfold nemlig massedeponier og Kjøkøysund bro.

Fra MEF stilte den nyvalgte styrelederen Jan Olav Lindhaugen og styremedlem Per Brynildsen i tillegg til Distriktssjef Espen Alvestad. Etter en generell presentasjon av MEF ble de viktigste sentrale næringspolitiske saker diskutert. Stikkordene var mineraloljeavgiften, permitteringsregelverket, vedlikeholdsetterslep og kontraktstørrelse.

Deretter ble det en intens diskusjon om Kjøkøysund bro og vektbegrensningen som innføres i dag. Politikerne sa seg enige i at næringslivet på Hvaler trenger skikkelige veier og lovet å ta saken videre. Samtidig oppfordret de MEF Østfold om å diskutere saken med politikere fra fylkeskommunen for å prøve å finne en akseptabel løsning. MEF jobber videre med saken.

At det er mangel på massedeponier i Østfold var det ikke alle i salen som var klar over, men temaet vekket stor interesse og også her var det enighet om at problemet krever involvering også fra sentrale politikere. Mangel på deponier er ikke bare et spørsmål om tid og penger, men også om miljø så stortingsrepresentant Line Hjelmdal fra KrF som lovet å forfølge denne saken.

MEF Østfold er godt fornøyd med møtet og kommer til å følge opp de lokale sakene for å finne løsninger som er til å leve med for de lokale maskinentreprenørene

Svein Nilsplass mottok gave i forbindelse med jubileet fra Hovedstyrets leder Arnstein Repstad.

Region Øst

MEF avd. Oppland 50 år

6. mars 2014 markerte MEF avd Oppland sitt 50 års jubileum. Turen gikk til København med i alt 99 deltakere.

Svein Nilsplass mottok gave i forbindelse med jubileet fra Hovedstyrets leder Arnstein Repstad.

Hovedstyreprerentant Arnstein Repstad deltok på turen sammen med medlemmer, leverandører, handelsavtalepartnere, Hovedstyreprerentant Trond Hulleberg og Sjefsøkonom Stein Gunnes.

Alle avdelingsledere gjennom de 50 årene ble invitert med på turen, og 5 av dem ble med. Se hovedbildet fra venstre, nåværende leder Svein Nilsplass, Jan Langvik, den eneste kvinnelige lederen i Oppland Anne Torill Sveen, Arnold Skaar og Reidar Haugen.

Under oppholdet i København ble deltakerne invitert av det danske vejdirektoratet for å få et lite innblikk i byggingen av en ny motorvei som skal hete Fredriksundmotorvejen.

Region Øst

MEF Østfold hos Statens vegvesen

17. mars var MEF Østfold og NLF på møte hos Statens vegvesen i Moss. Tema for møtet var vektbegrensningene som blir innført på Kjøkøysund bro på Hvaler den 24. mars. MEF brukte anledningen til å be om at Statens vegvesen finner en bedre midlertidig løsning enn den de har foreslått. For å kunne drive lønnsom entreprenørvirksomhet på Hvaler er det nødvendig å kunne kjøre kjøretøy over 32 tonn på Riksvei 108.

Det er avdekket omfattende slitasje på Kjøkøysund bro mellom Kråkerøy og Kjøkøya og Statens vegvesen har derfor bestemt at største tillatte totalvekt for kjøretøy på broen skal senkes fra 50 til 32 tonn fra og med 24. mars 2014. Det vil være mulig å søke om dispensasjon, men det vil da være nødvendig å kjøre sentrisk med ledebil. Søknad om dispensasjon sendes per e-post til disp.spesialtransport@vegvesen.no.

MEF mener dette er en uakseptabel løsning. At kjøretøy med totalvekt over 32 tonn må kjøre sentrisk med ledebil eller sørge for omlastning vil medføre store ekstra kostnader som vi mener ikke er nødvendige. Statens vegvesen bør heller vurdere andre virkemidler for å minske belastningen på broen. For eksempel kan broen lysreguleres slik at annen trafikk stanses når et vogntog på over 32 tonn krysser broen.

Statens vegvesen og Østfold fylkeskommune er i gang med å utrede om broen skal rehabiliteres eller om det vil være nødvendig å bygge en ny bro. Uansett utfall av denne utredningen, som er forventet innen et par måneder, vil det ta flere år før en permanent løsning er på plass.

MEF vil fortsette å jobbe sammen med NLF i denne saken for å finne en midlertidig løsning som er akseptabel for maskinentreprenørene i Østfold.

Seksjon Ressurs og miljø

Medlem av miljøsertifiseringsorganet PEFC Norge

Skogavdelingen i MEF er nå godtatt som fullverdig medlem av miljøsertifiseringsorganet PEFC Norge. Dette betyr at skogsentreprenørene vil være med å treffe beslutninger som berører miljø, men også at maskinskogbruket ansvarliggjøres i forhold til det samme. I det pågående revisjonsarbeidet av innværende miljøstandarder for PEFC deltar skogavdelingens medlem Ivar K. Hoff i nært samarbeid med seksjonskontoret.

Anne Ballangrud mfl. fremfører sin velregisserte markering av kvinnedagen 8. mars.

Seksjon Ressurs og miljø

Fokus på tømmeromsetning

Skogavdelingen i MEF avholdt sitt årsmøte 7. - 9. mars i Tønsberg. Rundt 75 deltakere av landets ledende skogsentreprenører/ maskinleverandører gav arrangementet den representasjon og faglig innhold som skogstyret håpet på. Foruten lørdagens vedtak i de formelle årsmøtesaker samlet skogstyret også til felles fagtreff med fokus på entreprenørenes arbeidssituasjon knyttet til tømmeromsetning, klima og generelle vilkår for lønnsom skogsdrift. Nytt av året var også skogstyrets invitasjon til årsmøtedebatt hvor medlemmer fikk anledning til å uttrykke sine meninger.

Det var stor grad av enighet hos entreprenørene omkring det bekymringsfulle rundt bransjens økonomiske resultater. Tall fra Brønnøysund viser at skogbrukets mange og små maskinforretninger stadig forverrer sine økonomiske resultater. MEFs bedriftsundersøkelse viser for de minste bedrifter negativt resultat på hele -7,2 %. Styrets leder Monrad Lassemo kommenterte det slik: «Skogsentreprenører er gjennomgående små, men ofte hjørnestensbedrifter i sine respektive lokalmiljøer og en forutsetning for videre skogsdrift. Det er derfor helt uholdbart at skogbedrifter med omsetning på noen få millioner i snitt leverer regnskapsmessige røde resultater på mer enn -7 %».

Trass i dyster økonomisk lesning for mange i maskinskogbruket, ble middag lørdag kveld gjennomført i tradisjonell positiv entreprenør-ånd hvor både årsmøtehelg og kvinnedag ble markert. Jentene tok like gjerne region selv og belyste på en utmerket måte for hvorfor det fortsatt er behov for kvinnedag.

Tekst og foto: Einar Østhassel

Årsmøtets valg av nytt skogstyre i MEF ga følgende sammensetning: Fra venstre Andreas Råheim, Valdres Skogavvirkning/ Ståle Fageraas, Fageraas Skogsdrift/ Monrad Lassemo, Lassemo Skogsdrift as/ Terje Varli, Varli as/ Lars R. Tveitan, Tveitan og Bang as/ Ivar K. Hoff, Hofam as/ Geir J. Søndena, Søndena Skogsdrift as var ikke tilstede.

Velkommen til

Anlegg2014

Haugesund 23. - 25. mai

Engasjerte bransjefolk og viktige beslutningstagere møtes på Raglamyr (vis-a-vis Amandasenteret)

INFO: MEF Region Vest | paulolaf.baraas@mef.no | tlf. 906 22 087

Obs! Massestørrelsen er flyttet!

MEF MASKIN-ENTREPRENØRENE FORBUND

MEF-nytt - hovedkontoret

MEF med ressursgruppe for fjellsikring

Maskinentreprenørenes Forbund oppretter nå en egen ressursgruppe for fjellsikring.

MEF har en gruppe medlemsbedrifter som arbeider med fjellsikring. Bedriftene innen dette fagområdet har behov for gode rammebetingelser, både overfor byggherrer og i forhold til det offentlige regelverket.

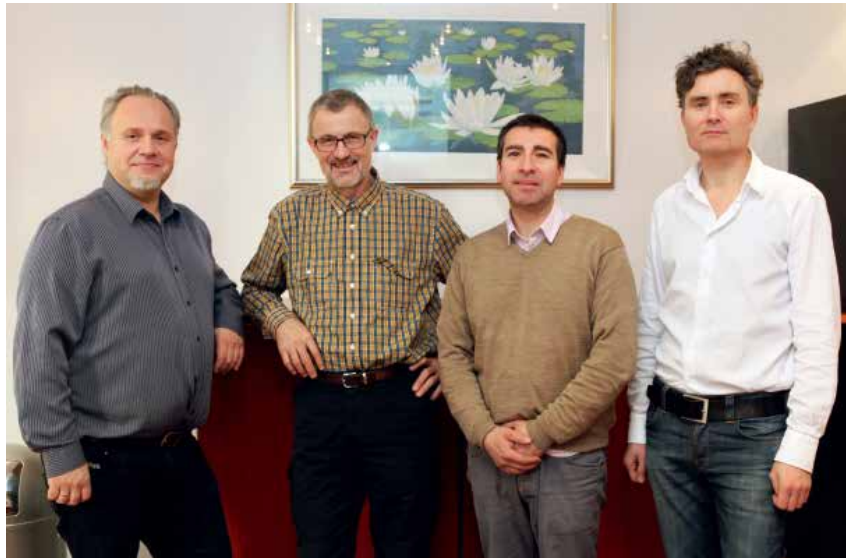
– Vi ønsket å etablere en faglig gruppe for å styrke fjellsikringsfaget innad i MEF, slik at MEF kan ivareta bedriftenes behov overfor offentlige myndigheter og byggherrer. Vi vil også synliggjøre bransjens behov og bidra til en kompetanseheving også i denne delen av bransjen, sier spesialrådgiver i MEF, Finn Bangsund.

Det ble arrangert et møte på MEFs hovedkontor 3. april, blant annet for å avklare gruppens mandat, hvilke saker gruppen skal jobbe med, i hvilke saker MEF skal øve påtrykk ovenfor myndigheter/byggherrer og hvilke MEF-medlemmer som skal være med i gruppen. For det er plass til flere enn de foreløpig fire deltakerne.

– Vi har enkelte navn på blokka allerede, men dersom noen medlemsbedrifter ivrer etter å bidra i denne gruppen, er vi selvsagt glade for å få forslag, sier spesialrådgiver Frode Andersen i MEF.

– Medlemsbedrifter som har spørsmål, behov, eller ønsker å være med i gruppen, kan ta kontakt med Finn Bangsund eller undertegnede, avslutter han.

Av: Runar F. Daler

MEF Fjellsikring Ressursgruppen ser foreløpig slik ut: (f.v.) Frode Andersen, spesialrådgiver i MEF, Edmund K. Ness, daglig leder i FJELL Renovering AS, Andres Vasquez, daglig leder i Fjellsikring Inter Handling AS og Finn Bangsund, spesialrådgiver i MEF.

DUMPER

25 ÅR SIDEN

Mens lånerenter hos banker og andre finansinstitusjoner de siste månedene har gått ned, har de mange entreprenører som har maskiner på leasingkontrakt merket liten eller ingen nedgang. Nylig var denne problemstillingen oppe som sak i Stortingets spørretime.

Anleggsmaskinen nr 4, 1989.

50 ÅR SIDEN

De maskinene som i begynnelsen av femtiårene kjørte rundt om i by og bygd og imponerte med sin brutale styrke er nå gamle. Ikke bare gamle, men vel også foreldet som typer. Det er de som nå hopper seg opp hos forhandlerne. Noen får ruster bort bak verksted eller uthus hos enkelte entreprenører. Et «bruktmaskinmarked» på linje med det for gamle biler kan det ikke bli.

Anleggsmaskinen nr 4, 1964w

LESERBREV

Styrt boring i nr 3

Hei. Leser i artikkel at Holland Boring AS var først ute med sin DitchWitch rigg for styrt boring i fjell/kombinasjonsmasser. Dette er ikke riktig. Torbjørn Reime Maskin i Bjerkreim kjøpte en Vermeer D36x50DR II av Tekno-Nor AS for ca ett år siden. Ta gjerne kontakt. Med vennlig hilsen Birger Gladhus,

TEKNO-NOR AS

Hos **Berlevåg Maskin AS** var det et solid knippe med Saltvikploger hvor den eldste er fra -70 tallet og fortsatt i full drift :-). For ordens skyld: Berlevåg Maskin AS hadde to Saltvik-ploger til som ikke vises på bildet.

SALTVIK MEK AS

(BILDE PUBLISERT PÅ SALTVIK MEKS SIDE PÅ FACEBOOK)

Høyesterett har gitt en viktig avklaring om rett til dagpenger ved permittering. Så gjenstår det å se om Nav mener de må rette seg etter det.

Det mangler skoleplasser på VG 2 Anleggsteknikk. Men lite skjer. Og ingenting fra Utdanningsdepartementets side.

Sudoku 04

					8			
		4	2			8		3
				6		1	2	
1	9				3	2		
	6		1	4	7		9	
		3	5				7	1
	2	5		1				
6		8			2	7		
			8					

Løsning nr. 3 2014

3	6	7	4	1	8	5	9	2
8	4	2	6	9	5	7	3	1
9	1	5	7	3	2	8	6	4
4	8	1	2	5	9	3	7	6
2	7	3	1	8	6	4	5	9
5	9	6	3	7	4	1	2	8
1	5	9	8	6	7	2	4	3
6	2	8	5	4	3	9	1	7
7	3	4	9	2	1	6	8	5

Tips:

anleggsmaskinen@mef.no
Instagram: #anleggsmaskinen
www.facebook.com/anleggsmaskinen

NESTE NUMMER

Kommer 19. mai

(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

NYHET: «Flere kommuner og regioner får lavere arbeidsgiveravgift», sto det i en pressemelding fra Regjeringen. Så fint, da. Men nå har EU sagt at lavere arbeidsgiveravgift ikke gjelder for transportsektoren. Inkludert maskin- og treprenører som har en lastebil eller to. Hva betyr det for bransjen vår?

METRO UNDERGRUNN
er den mest moderne og plassbesparende løsning på markedet. Med Metro får du plass til hele 2 stykk 5 kubikk containere innefor areal av en standard parkeringsplass. Vondfulle arealer som dermed benyttes til annet.

MOLOK® DYPOPPSAMLER
er den klassiske avfallsbrennen – semi undergrunn. Her er kvalitet, design og driftssikkerhet kombinert på en helt unik måte. Med Molok oppbevares 1100 liter avfall under bakken.

**FREMTIDENS
AVFALLSHÅNDTERING**

Metro og Molok er våre bestselgere der avfallet samles i dypbrønner som er plassbesparende og gir minimalt med lukt.

Ta kontakt for et meget konkurransedyktig tilbud!

STRØMBERGS®
STRØMBERGS-PLAST.NO

Telefon: +47 64 00 29 00 Mail: office@strombergs-plast.no

LLENTAB Group designer, produserer og markedsfører stålbygg med mange funksjoner for et bredt spekter av industrier og formål. Samarbeid med oss hos LLENTAB gir deg en rekke fordeler. I tillegg til våre resurser og vår kapasitet når det gjelder planlegging, produksjon og montering, kan vi skreddersy våre bygninger. Alle deler av konstruksjonen blir prefabrikkerte i våre moderne og effektive produksjonsanlegg i Europa.

Modererselskapet, LLENTAB AB har sitt hovedkvarter i Kungshamn, Sverige. I løpet av de siste årene har selskapet gjennomgått en rask utvikling med både økonomisk og geografisk vekst. Gruppen har nå datterselskaper rundt i Europa og Skandinavia, og en ny organisasjon som er fokusert på internasjonal handel.

LLENTAB LEVERER:

Komplette bygg Sandwichpaneler Takstoler

Be om et tilbud!

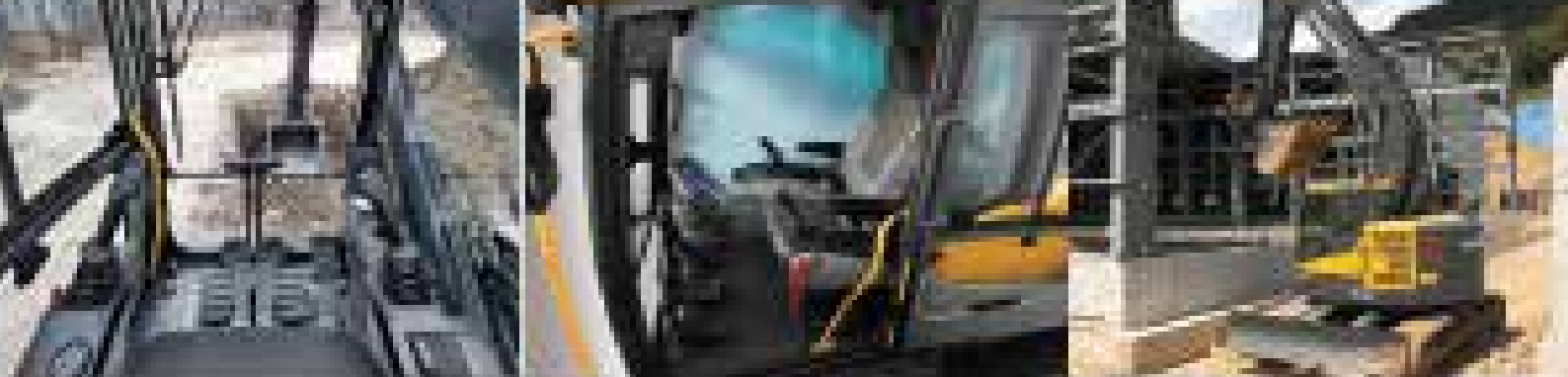
Hovedkontor Oslo
tlf. 977 07 300

Avd. Bergen
tlf. 977 07 300

Avd. Trondheim
tlf. 977 07 300

www.llentab.no

MARKEDSVINNER 2013!

50% MARKEDSANDEL I 25-TONNS KLASSEN

Volvo Maskin AS

Telefon: 66 81 86 86

Telefax: 66 81 86 75

www.volvo-saida.no

Volvo EC230DL og EC260DL har fått en fantastisk mottakelse i Norge. Annerledes maskin i denne klassen lever i Norge i 2013 er en Volvo.

Maskinene har et ueløst lavt dieselforbruk, markeds beste løseffekt, god vrid i alle retninger, rask og presis hydraulikk, god stabilitet og krefter i maskinen. Sammen med høy anseelse, stor utvalg av byttekomponenter og støtte fra landets best utbygde serviceapparat ligger alt til rette for å oppnå best totalekonomi.

Spesifiseringsblad forbruk, maskiner i drift i Norge:

EC230DL: 9,3 liter

EC260DL: 10,4 liter

EC230DL: 11,4 liter

VOLVO CONSTRUCTION EQUIPMENT

